

Maa- ja metsätalous-
ministeriö

Maa- ja metsätalous- ministeriön kirjanpitoyksikön tilinpäätös vuodelta 2019

Maa- ja metsätalousministeriön julkaisuja 2020:4

Maa- ja metsätalousministeriön kirjanpitoyksikön tilinpäätös vuodelta 2019

Maa- ja metsätalousministeriö Helsinki 2020

Maa- ja metsätalousministeriö

ISBN PDF: 978-952-366-178-3
Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö
Julkaisutuotanto

Helsinki 2020

Kuvailulehti

Julkaisija	Maa- ja metsätalousministeriö	25.2.2020	
Tekijät	Maa- ja metsätalousministeriö		
Julkaisun nimi	Maa- ja metsätalousministeriön kirjanpitoyksikön tilinpäätös vuodelta 2019		
Julkaisusarjan nimi ja numero	Maa- ja metsätalousministeriön julkaisuja 2020:4		
Diaari/hankenumero		Teema	
ISBN PDF	978-952-366-178-3	ISSN PDF	1797-397X
URN-osoite	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-366-178-3		
Sivumäärä	70	Kieli	suomi
Asiasanat	tilinpäätös, talous, toimintakertomus		
Tiivistelmä	Maa- ja metsätalousministeriön vuoden 2019 tilinpäätös koostuu toimintakertomuksesta, talousarvion toteutumista kuvaavista toteutumataskelmista, tuottoja ja kuluja kuvaavasta tuotto- ja kululaskelmasta, tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa kuvaavasta taseesta ja liitteenä ilmoitettavista tiedoista. Tilinpäätökseen sisältyvä toimintakertomus sisältää johdon katsauksen toimintaan sekä raportoinnin ministeriön toiminnan yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta, kuvauksen toiminnallisesta tehokkuudesta, tuotoksista ja laadunhallinnasta sekä henkisten voimavarojen hallinnasta. Toimintakertomus sisältää myös sisäisen valvonnan arviointilausuman, kokonaisarviointien tulokset ja yhteenvedot väärinkäytöksistä.		
Kustantaja	Maa- ja metsätalousministeriö		
Julkaisun myynti/jakaja	Sähköinen versio: julkaisut.valtioneuvosto.fi Julkaisumyynti: vnjulkaisumyynti.fi		

Presentationsblad

Utgivare	Jord- och skogsbruksministeriet	25.2.2020	
Författare	Jord- och skogsbruksministeriet		
Publikationens titel	Bokslut för jord- och skogsbruksministeriet 2019		
Publikationsseriens namn och nummer	Jord- och skogsbruksministeriets publikationer 2020:4		
Diarie- /projektnummer		Tema	
ISBN PDF	978-952-366-178-3	ISSN PDF	1797-397X
URN-adress	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-366-178-3		
Sidantal	70	Språk	finska
Nyckelord	bokslut, ekonomi, verksamhetsberättelse		
Referat	Bokslutet för 2019 för jord- och skogsbruksministeriet består av en verksamhetsberättelse, utfallskalkyler som redogör för utfallet av budgeten, en intäkts- och kostnadskalkyl som redogör för intäkterna och kostnaderna, en balansräkning som redogör för den ekonomiska ställningen på bokslutsdagen och uppgifter som lämnas i bilagor. Den verksamhetsberättelse som ingår i bokslutet innehåller ledningens verksamhetsrapport, en rapport över de samhälleliga verkningarna av ministeriets verksamhet, en beskrivning av den funktionella effektiviteten, avkastningen och kvalitetsledningen samt om hanteringen av mänskliga resurser. Verksamhetsberättelsen innehåller också ett utlåtande om bedömningen av den interna kontrollen, resultaten av helhetsbedömningarna och sammanfattningar av oegentligheter.		
Förläggare	Jord- och skogsbruksministeriet		
Beställningar/ distribution	Elektronisk version: julkaisut.valtioneuvosto.fi Beställningar: vnjulkaisumyynti.fi		

Sisältö

1	Maa- ja metsätalousministeriön toimintakertomus.....	7
1.1	Johdon katsaus	7
1.2	Vaikuttavuus.....	10
1.2.1	Toiminnan vaikuttavuus.....	10
1.2.2	Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus.....	17
1.3	Toiminnallinen tehokkuus.....	20
1.3.1	Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus (MMM)	26
1.3.2	Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	29
1.3.3	Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus.....	29
1.4	Tuotokset ja laadunhallinta.....	30
1.4.1	Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet.....	30
1.4.2	Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	32
1.5	Henkilöstövoimavarojen hallinta ja kehittäminen.....	33
1.6	Tilinpäätösanalyysi	35
1.6.1	Rahoituksen rakenne.....	35
1.6.2	Talousarvion toteutuminen	36
1.6.3	Tuotto- ja kululaskelma.....	39
1.6.4	Tase	40
1.7	Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	40
1.8	Arviointien tulokset	41
1.9	Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	47
2	Talousarvion toteumalaskelma	48
3	Tuotto- ja kululaskelma	56
4	Tase.....	58

5	Liitetiedot.....	60
6	Allekirjoitus	69

1 Maa- ja metsätalousministeriön toimintakertomus

1.1 Johdon katsaus

Maa- ja metsätalousministeriön kertomusvuonna päivitetty hallinnonalan strategia korostaa vastuullisen bio- ja kiertotalouden merkitystä maamme kilpailukyvyin ja hyvinvoinnin perustana. Uudistettu visio nivoutuu hyvin myös uuden hallitusohjelman hallinnonalalle kohdistamiin tavoitteisiin sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävästä Suomesta. Vastuullisen ruokajärjestelmän ja luonnonvaratalouden toimenpiteiden lisäksi vaikuttavuutta kasvatetaan maaseudun monipuolisen yritystoiminnan ja laajakäyttöisten paikkatietojen hyödyntämisen kautta. Strategia painottaa myös YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamista.

Kulku kohti hiilineutraaliutta vuoteen 2035 mennessä edellyttää ilmastoystävällistä ruoka- ja maaseutupolitiikkaa, kiertotalouden edistämistä ja kestävä metsätalouden monipuolisia toimenpiteitä hallitusohjelman toimintasuunnitelman mukaisesti. Kansallisen metsästrategian toimenpiteillä lisätään metsien kasvua pitkäjänteisesti. Työ luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi jatkuu yli hallituskausien. Erinomaisena esimerkkinä ovat suunnitelmalliset toimet vaelluskalakantojen elvyttämiseksi eri vesistöissä. Ruokahävikin puolittaminen vuoteen 2030 mennessä edellyttää kertomusvuoden toimenpiteiden jatkuvuutta tutkimuksen ja viestinnän kautta. Panostus EU-tason toimenpiteisiin oli pj-kauden prioriteetteja. Vesivastuusitoumuksen toimeenpanoa edistettiin.

Suomen järjestyksessään kolmas EU:n puheenjohtajakausi oli hallinnonalalle menestyksenkäs. Työryhmäkokouksia ministeriö johti 96 kertaa. Neljä maatalousministerineuvostoa ja Helsingissä syyskuussa pidetty epävirallinen ministerikokous johdettiin suunnitellusti ja tuloksekkaasti. Samalla osallistujille esiteltiin suomalaisen maa- ja

metsätalouden erityispiirteitä. Puheenjohtajakausi käynnistyi heinäkuussa suuren suosion saaneella biotalouskonferenssilla. Kaikkiaan hallinnonalan pj-kauden kokouksiin Suomessa osallistui yli 1100 kokousvierasta. Yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksen valmistelua edistettiin koko pj-kauden ajan laaja-alaisella yhteistyöllä. Neuvottelut Euroopan meri- ja kalatalousrahaston (EMKR) tulevasta ohjelmakaudesta edistyivät hienosti. Puheenjohtajuuskaudella valmistuivat myös neuvoston päätelmät komission tiedonannosta maailman metsistä.

Puheenjohtajakaudesta ja hallituskauden vaihdoksesta johtuen hallituksen esityksiä annettiin vain seitsemän. Asetustasoisia säädöksiä esiteltiin 92. Edellisen hallituskauden aikana kariutuneen maakuntauudistuksen vuoksi pitkään valmistelussa ollut eläinten hyvinvointia koskeva lakiuudistus palautui uuteen valmisteluun. Myös elintarvikelain kokonaisuudistus raukesi. Kiireelliset muutokset tulivat kuitenkin voimaan loppuvuodesta lain pienemmällä päivityksellä. Keskiössä oli toimijoiden hallinnollisen taakan keventäminen.

Eläinten terveystilanne säilyi hyvänä. Matkailualan toimijoiden tiedottamisvelvoitteita lisättiin. Afrikkalainen sikarutto onnistuttiin pitämään maan rajojen ulkopuolella. Viranomaisyhteistyö oli tehokasta ja metsästäjät pitivät villisikakannan kurissa.

Kasvinterveystoimenpiteet olivat tehokkaita. Uusi kasvinterveyslaki astui voimaan joulukuussa. Samassa kuussa käynnistettiin juhlallisesti FAO:n järjestämässä tilaisuudessa kansainvälinen kasvinterveysvuosi 2020. Aloite teemavuoteen tuli maa- ja metsätalousministeriöltä.

Susikannan hoitosuunnitelma valmistui. Laajapohjaisen, kiitosta saaneen valmistelun tavoitteena oli sovittaa yhteen susikannan suojelun tavoitteet ja eläinten reviiereillä asuvien ihmisten tarpeet. Suunnitelman toimeenpano käynnistettiin.

Vastaavanlainen laajapohjaisesti, hyvässä yhteistyössä valmisteltu vapaa-ajan kalatalouden kehittämisstrategia valmistui.

Suomi on edelleen sekä Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman että EMKR:n maksatusten osalta EU-maiden kärjessä. Ohjelmien toimeenpano ja maksut ovat edenneet myös nopeammin kuin millään muulla aiemmalla ohjelmakaudella. Yli 90 % maatalousmaasta on ympäristökorvaussitoumusten alla ja tukea on myönnetty yli 1500 maaseudun yritykselle. Kalatalouden liiketoiminnan arvo on noussut tavoitteen mukaisesti miljardin euron tasolle.

Tulevaisuuslähtöisen keskustelufoorumin eli ”Yhteisen ruokapöydän” toiminta käynnistyi vuorineuvos Reijo Karhisen edellisellä hallituskaudella tekemän maatalouden kannattavuuden parantamista koskevan selvityksen pohjalta.

Harvaan asutun maaseudun 85 päivittäistavarakaupalle myönnettiin kyläkauppatukea. Sitä koskeva lainsäädäntö ja Ruokaviraston nopea toimeenpano saivat paljon myönteistä huomiota. Kansallisen saaristopolitiikan ja maaseutupoliittisen kokonaisuohjelman valmistelut käynnistyivät.

Esitys suurimmista sallituista poroluvuista valmistui. Työryhmä esittää samalla veloitteita paliskunnille laidunmaiden seurannan tehostamiseksi.

Elintarvikevienti saavutti ennätyksen, 1,75 mrd euroa. Pitkäjänteisen työn tuloksena viennin kasvu oli suurinta Saksaan ja Kiinaan, jonne vietävien tuotteiden valikoima myös laajeni.

Kansainvälinen vaikuttaminen jatkui aktiivisena sekä YK:n järjestöjen kautta että kahdenvälisesti. Yhdysvaltojen osavaltiotasolla allekirjoitettiin ensimmäinen yhteistyösopimus, jonka mukaan Mainen osavaltio ja Suomi lisäävät biotalousyhteistyötä. Vastaava sopimus allekirjoitettiin myös Kanadan kanssa.

Huoneistotietojärjestelmä otettiin käyttöön. Kiinteistötietojärjestelmän tietojen laatua parannettiin suunnitelmallisesti. Edellisen hallituskauden paikkatietoselonteon toimeenpano käynnistettiin suunnitellusti. Käynnistettiin laajapohjainen ilmakuvauksen ja laserkeilauksen yhteistyömalli.

Hallinnonalan strategista johtamista jatkettiin säännöllisesti kokoontuvien virastopäällikkökokousten, virastokohtaisten strategiaseminaarien ja yhtenäistetyn tulosohjauksen kautta. Virastojen strategioita päivitettiin hallinnonalan yhteisen strategian pohjalta.

Osana hallinnonalan vuoteen 2030 ulottuvaa päivitettyä strategiaa uudistettiin ministeriön arvot. Valtiokonsernin ja valtioneuvostokonsernin digitalisaation kehittämiseen liittyen otettiin ministeriössä tuotantokäyttöön tilaustenhallinta- ja laskujen kierrätysjärjestelmä Handi ja valtioneuvoston yhteinen virtuaalipöytä eli Kampus-järjestelmä. Valtioneuvoston yhteisen asianhallintajärjestelmän (Vahva) käyttöönottoja jatkettiin. Tietosuojasäädöksiin, tiedonhallintalakiin ja nimitysvalituksia säätelevään virkamieslakiin liittyen työstettiin ministeriön sisäisiä prosesseja sekä järjestelmien ja tietojen käyttöoikeuksia. Ministeriön henkilöstön työhyvinvointi säilyi hyvällä tasolla, mutta sai-

rauspoissaolojen määrä lisääntyi hieman aiemmasta vuodesta. Virkamieslain mukainen nimitysvalitusmahdollisuus toteutui vuoden 2019 alusta, mutta ministeriön valmistelemista tai päättämistä virkanimityksistä ei valitettu kertaakaan.

1.2 Vaikuttavuus

1.2.1 Toiminnan vaikuttavuus

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet

Arvosanojen arviointi:

- Tavoitteen arvosana-oletus on 4; eli jos tavoite on saavutettu → arvosana 4.
- Mikäli asetettua tavoitetta ei ole, arvioidaan toteutuma suhteessa objektiiviseen maksimiin.

1	Heikko (= toimenpidettä ei ole aloitettu tai ei toteutunut lainkaan)
2	Välttävä
3	Tyydyttävä
4	Hyvä (= toimenpide toteutui asetetun tavoitteen mukaisesti)
5	Erinomainen (= toimenpide toteutui asetettua tavoitetta selvästi paremmin)

Tavoite A1: Maaseutu on elinvoimainen paikka yrittää ja asua.

Toteutuma: Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelma etenee hyvin asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Ohjelman varojen sidonta- ja maksatusaste ovat EU:n parhaita.

Harvaan asutun maaseudun parlamentaarinen työryhmän toimintakausi loppui 30.9.2019. Työryhmän loppuraportti luovutettiin maa- ja metsätalousministeri Jari Lepälle 11.10.2019. Raportissa on yli 40 toimenpide-esitystä. Näistä suuri osa on mainittuna myös hallitusohjelmassa. Loppuraportin toimenpiteiden toteutuksen seuranta kuuluu keväällä 2020 asetettavalle harvaan asutun maaseudun parlamentaariselle työryhmälle.

Maaseutupolitiikan neuvosto käynnisti kansallisen maaseutupoliittisen kokonaisuohjelman valmistelun.

Parlamentaarinen saaristoasiain neuvottelukunta asetettiin syyskuussa 2019. Neuvottelukunta valitsi itselleen sihteeristön sekä piti kolme kokousta syyskaudella. Saaristoasiain neuvottelukunta käynnisti myös kansallisen saaristopolitiikan ohjelman valmistelun.

Vuonna 2019 annettiin valtioneuvoston asetus päivittäistavarakauppapalveluiden tukemisesta monipalvelukeskuksina harvaan asutuilla maaseutualueilla vuosina 2019–2021 (357/2019). Ruokavirasto myönsi harvaan asutun maaseudun päivittäistavara-kaupoille tarkoitettua kyläkauppataukea 85 kyläkaupalle. Ruokavirasto maksaa tuen alkuvuonna 2020.

Arvosana: 4

Tavoite A2: Edellytykset biotalouteen ja ruokaan perustuvien liiketoimintojen kilpailukykyiselle kasvulle ovat hyvät.

Toteutuma: EU:n puheenjohtajuuskausi vaikutti hankkeiden käynnistymiseen ja eteenemiseen sekä ruoka- että luonnonvaraosaston toimialalla. Toteuma ei siten kaikilta osin ollut suunnitellun mukainen.

Kansallinen metsästrategia 2025 julkaistiin päivitettyinä. Vuoden 2019 aikana laadittiin yhdessä sidosryhmien kanssa työskennellen hankesuunnitelma strategian toteuttamiseksi.

Uuden metsätalouden kannustejärjestelmän valmistelu käynnistyi. Maa- ja metsätalousministeriö asetti työryhmän, jonka toimikausi on 15.3.2019–31.12.2020, laatimaan esiselvityksen metsätalouden kannustejärjestelmästä 2020-luvulla. Kannustejärjestelmän kilpailutusta ei toteutettu selvityksen keskeneräisyyden vuoksi.

Metsään.fi-palveluun lisättiin mahdollisuus tehdä luomukeruualueita koskeva sopimus.

Metsälain ja metsätuholain arviointi toteutettiin.

Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen kytkettiin metsänhoitosuositusprosessiin, jossa digitaalisten metsänhoidon suositusten kehittäminen on edennyt suunnitelman mukaisesti.

EU:n puheenjohtajuuskaudella saatiin valmiiksi neuvoston päätelmät maailman metsiä koskeneesta komission tiedonannosta, EU:n metsästrategian uudistamisesta saavutettiin yhteinen näkemys jäsenmaiden kesken ja strategia sisällytettiin komission

Green Deal-asiakirjaan sekä saatiin valmisteltua EU:n osallistuminen Euroopan metsäsopimusneuvottelujen aloittamista koskeviin neuvotteluihin.

Euroopan meri- ja kalatalousrahaston tulevaa ohjelmakautta koskevissa asetusneuvotteluissa EU:n neuvostossa saavutettiin yleisnäkemykset, jotka turvaisi rahoituksen tavoitteellisen käytön elinkeinojen kehittämiseen. Saavutettua neuvottelutulosta edistettiin neuvoston Suomen puheenjohtajuuskaudella Euroopan parlamentin ja komission kanssa käynnistetyissä trilogeissa.

Siniseen biotalouteen liittyvää liiketoimintaa edistettiin mm. Suomen ja Kiinan kahdenvälisessä yhteistyössä etenkin vesipalveluiden digitalisoimiseksi. Lisäksi aloitettiin ja jatkettiin useita vesialan vientihankkeita, joissa on mukana suomalaisia yrityksiä.

Vuonna 2019 valmistui vuorineuvos Reijo Karhisen raportti Uusi alkua – Maatalous on myös tulevaisuuden elinkeino. Osa raportin ehdotuksista on sisällytetty myös hallitusohjelmaan.

Maatalouspolitiikan kuluvan kauden eri ohjauskeinojen toimeenpanoa jatkettiin tehokkaasti ja tuloksellisesti. Suomi toimi neuvoston puheenjohtajana loppuvuoden 2019 ja edisti puheenjohtajana toimiessaan sekä EU:n monivuotisen rahoituskehityksen, että yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksen valmistelua toimien monipuolisesti yhteistyössä eri osapuolten kanssa. Suomen tavoitteita edistettiin aktiivisesti ennen puheenjohtajuuskauden alkua alkuvuodesta 2019. Kansallisessa valmistelussa yhteen sovitettiin maatalouspolitiikan lähtökohtia ja tavoitteita tulevan kauden käytännön toimenpiteille laajasti ja monin eri tavoin tiiviissä yhteistyössä kansallisten sidosryhmien kanssa.

UTP (epäreilut kauppatavat) -direktiivi julkaistiin vasta huhtikuussa 2019, joten kansallisenkin lainsäädännön valmistelu siirtyi suunnitellusta aikataulusta. Hallituksen esitys direktiivin kansallisesta toimeenpanosta on tarkoitus antaa syksyllä 2020.

Ruokapoliittisen selonteon toimenpiteitä toteutettiin toimeenpanosuunnitelman mukaisesti. Monet ehdotuksista sisältyivät myös hallitusohjelmaan. Vuoden 2019 aikana asetettiin Yhteinen ruokapöytä -keskustelufoorumi hallituskauden mittaiselle toimikaudelle. Yhteisen ruokapöydän tavoitteena on tarjota ruokajärjestelmän keskeisille osapuolille mahdollisuus avoimeen ja välittömään vuoropuheluun uudenaikaisessa viitekehityksessä, ja määrittää samalla koko ruokaketjua yhdistävä tulevaisuudenkuva ja tahotilla sekä strategia sen saavuttamiseksi.

Ensimmäiset elintarvikeviennin osaajakoulutukset toteutettiin vuosina 2017–2019. Vuonna 2019 uuden haun myötä aloitti neljä vuosina 2019–2021 toteuttavaa uutta koulutushanketta.

Luomu- ja lähiruokaohjelmien päivitys aloitettiin ulkoisten arviointien valmistuttua, mutta niiden hyväksyntä siirtyi uuden hallituksen linjausten mukaisesti vuodelle 2020. Luomuohjelman osalta aikatauluun vaikutti myös EU-rahoituskauden 2021–2027 (CAP27) valmistelu.

Työryhmäesitys suurimmista sallituista poroluvuista valmistui 25.11.2019. Porolaidunten kuntoarviot on tehty vuosien 2016–2018 osalta ja yhteenvedot koottu vuoden 2019 Luonnonvarakeskuksen julkaisusarjassa julkaistun raporttiin.

Koko maatalousalan tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiokenttää (TKI) kattava tavoitteiden asettamisen ja uudenlaisten yhteistyömallien muodostaminen osoittautui arvioitua hitaammaksi prosessiksi. Kaikki osapuolet on saatu aktivoitua ja käytännön tasolla toimiin päästään täysimäärisesti vasta vuonna 2020.

Arvosana: 3

Tavoite A3: Uusiutuvia luonnonvaroja käytetään kestävästi samalla sovittaen yhteen luonnonvarojen käytön ja suojelun tarpeet.

Toteutuma: Metsätalouden vesistövaikutusten ominaiskuormitusluvut arvioitiin TEAS-hankkeessa. Uusia ominaiskuormituslukuja voidaan käyttää vesienhoidon mallinnusjärjestelmässä ja ne otetaan huomioon vesienhoidon suunnittelussa.

Metsäpolitiikkafoorumin teemana oli suometsien kokonaisanalyysi. Foorumi sekä Kansallisen metsästrategian hankkeet loivat pohjan maankäyttösektorin ilmasto-ohjelman toimenpidekokonaisuuteen kuuluvan suometsien ilmastokestävän hoidon toimenpiteiden ja niitä edistävien hankkeiden valmistelulle.

Kansallista metsästrategiaa toteutettiin mm. seuraavilla toimenpiteillä:

- Monimetsä – jatkoaskel luonnonhoitoon -hankkeessa kokeiltiin metsänomistajien osaamista ja monimuotoisuustietoisuutta lisääviä toimintatapoja, kuten luonnonhoitolenkit ja webinaarit.
- Luonnonhoidon laadun parantamiseksi Luontolaatu-hankkeessa kehitettiin luontolaadun seurantaa.
- METSO-ohjelmaa toteutettiin tekemällä ympäristötukisopimuksia ja luonnonhoitohankkeita käytettävissä olevien resurssien mukaisella tasolla.

Lisäksi käynnissä oli METSO-ohjelman mukaisia valtakunnallisia luonnonhoidon kehittämishankkeita ja yhteistoimintaverkostohankkeita.

- Pyöreän pöydän metsäkeskusteluprosessissa edistettiin metsä- ja ympäristöalan toimijoiden välistä ymmärrystä.

Susikannan hoitosuunnitelma valmistui. Laajapohjaisesti valmisteltu suunnitelma toimii susikannan ja suteen liittyvien konfliktien hallinnan työkaluna. Suunnitelman avulla pyritään sovittamaan yhteen yhtäältä susireviireillä asuvien ja toimivien kansalaisten tarpeet sekä toisaalta susikannan suojelun tarpeet ja kansainvälisten sopimusten velvoitteet. Hoitosuunnitelman lyhyen aikavälin tavoitteena on pienin elinvoimainen susikanta ja pidemmän aikavälin tavoitteena susikannan suotuisa suojelutaso.

Suomen toimiessa EU:n neuvoston ja Itämeren EU-maiden yhteistyöelimen BALT-FISHin puheenjohtajana saavutettiin vuoden 2020 kalastuskiintiöissä yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteita tukevat ratkaisut, jotka rajaavat kalastuskuolevuuden kestäväälle tasolle kaikilla EU:n jäsenvaltioiden hyödyntämällä merialueilla.

Maa- ja metsätalousministeriö osallistui Rajavartiolaitoksen harjoittamaan kalastusneuvontaan eteläisellä Itämerellä ja toimi yhteistyössä Euroopan kalastusneuvontaviraston ja Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa lohien laittoman kalastuksen lopettamiseksi. Tämä vaikutti osaltaan siihen, että lohien nousu Tornionjokeen ja Simojokeen oli mittaushistorian kolmanneksi paras.

Vapaa-ajan kalatalouden kehittämisstrategia valmistui. Laajapohjaisesti ja osallistaen laaditun strategian tarkoitus on ohjata vapaa-ajankalastuksen edellytysten kehittämistä kalataloushallinnossa (maa- ja metsätalousministeriö, elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukset ja Metsähallitus), tutkimuksessa (Luonnonvarakeskus), kalatalousalueilla ja neuvontajärjestöissä. Strategian ensisijaisena tarkoituksena on ohjata lainsäädännöllä tai tulosohjauksella alaan kytkeytyvien tahojen toiminnan sisältöjä ja resurssien kohdentamista. Strategiaa voivat sopivalla tavalla hyödyntää työnsä tukena kaikki alan tahot.

Puuraaka-aineen kestävä ja resurssitehokasta hyödyntämistä edistettiin laajasti osana metsäteollisuuden, biotalouden, kiertotalouden ja uusiutuvan energian lisäämiseen tähtääviä strategioita ja hankkeita. Osana EU:n LULUCF-asetuksen toimeenpanoa valmisteltiin Suomen metsien vertailutason arviointia.

Paikallisten toimijoiden ja aluehallinnon yhteistyönä kehitettiin vesistöjen käyttöä ja hoitoa monilla alueilla yhteen sovittamalla esimerkiksi tulva- ja kuivuusriskien hallinnan, kalatalouden, virkistyskäytön sekä vesiluonnonvarojen hyödyntävän liiketoiminnan tavoitteita. Vesistöjen kehittämisen kokonaisratkaisuja valmisteltiin vesistövisioityössä paikallisten toimijoiden, hallinnon ja tutkimuksen yhteistyönä.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan ilmastonmuutokseen sopeutumisen toimenpiteiden päivitys on käynnissä Luonnonvarakeskuksen haavoittuvuusarvioinnin (Sopeutumisen tila 2017) perusteella. Pitkän aikavälin vähäpäästöisyysstrategia 2050 on valmistelussa.

Arvosana: 4

Tavoite A4: Ihmisten, eläinten ja kasvien terveys, hyvinvointi ja turvallisuus on varmistettu vastuullisella toiminnalla.

Toteutuma: Tulvariskien hallinnalla ja patoturvallisuusvalvonnalla vähennettiin sää- ja vesiolojen ääri-ilmiöistä aiheutuvaa riskiä yhteiskunnan turvallisuudelle. Alkuvuoden ja kesän kuivuus ja hupenevat pohjavesivarastot kohdistivat huomiota erityisesti vedenhankinnan varmistamiseen. Vesi- ja tulvatilannepäivystys toimi hyvin. Tulvakeskuksen palvelua kehitettiin ministeriön ohjauksessa Suomen ympäristökeskuksen ja Ilmatieteen laitoksen yhteistyönä. Tulvatilanteiden varalta järjestettiin toimintaharjoituksia sekä edistettiin vesihuollon häiriötilannesuunnitelmien laatimista.

Vuonna 2019 edistettiin laatujärjestelmätyötä sekä EU:n että kansallisin toimin ja toteutettiin Aurinkomerkki-rekisteröinti seuraavalle kymmenvuotiskaudelle. Aurinkomerkki kertoo tuotteen olevan suomalaisen viranomaisen valvomaan luomutuotantoa.

Afrikkalaisen sikaruton torjuntaa tehostettiin säädösvalmistelun, viestinnän ja kansainvälisen yhteistyön keinoin. Hallitusohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi laadittiin toimenpidesuunnitelma hallituskaudelle, käynnistettiin selvitys salmonellatilanteesta sekä suunniteltiin sen torjunta- ja korvausvaihtoehtoja. EU:n eläinten terveys sääntöstä johtuvat muutokset eläintautilakiin valmisteltiin ja luonnos lähtee lausunnoille vuoden 2020 alussa. Eläintunnistuslakiin tehtävien muutosten valmistelu on aloitettu. Vuoden aikana on osallistuttu aktiivisesti EU:n eläinterveyslainsäädännön valmisteluun. Koirarekisteriä koskevan asetuksen valmistelu on aloitettu.

Uusi kasvinterveyslaki astui voimaan joulukuussa 2019. Vuonna 2019 osallistuttiin aktiivisesti EU:n kasvinterveyslainsäädännön valmisteluun sekä suunniteltiin Ruokaviraston kanssa lainsäädännön toimeenpanoa. Lisäksi valmistauduttiin Kasvinterveys2020-teemavuoden käynnistymiseen suunnitteleamalla kansainvälisiä ja kansallisia tapahtumia sekä viestintää ja osallistuttiin kansainvälisen kasvinterveysvuoden avajaisiin Roomassa.

Vuoden aikana huolehdittiin EU:n eläinlääkintä- ja kasvinterveyspäälliköiden sekä muiden eläin- ja kasvinterveyteen liittyvien EU-puheenjohtajuuskauden kokousten valmisteluista tarvittavine asiakirjoinen. Lisäksi laadittiin neuvoston päätelmät eläinten

hyvinvoinnista ja elintarvikeväärännöksistä sekä yhteenveto mikrobilääkeresistenssin toimintasuunnitelmien tilanteesta, hyvistä käytännöistä ja tilanneseurannan edellyttämistä kehittämistarpeista perustuen eläinlääkintäpäälliköille lähetettyihin kyselyihin

Mikrobilääkeresistenssin torjunnan kansallista toimintaohjelmaa toteutettiin tuloksellisesti sekä kansallisesti että kansainvälisesti, vaikka vuosittaista toimeenpanosuunnitelmaa ei EU-puheenjohtajuuskauden vuoksi ehditty valmistella. Mikrobilääkeresistenssin torjunta huomioitiin lainsäädännön valmistelussa, tutkimustietoa tuotettiin Maatilatalouden kehittämisrahaston hankkeissa, lihantuottajille tuotettiin infopaketti antibioottien hallitusta käytöstä ja tutkimus- ja kehittämisrahoituksella tuotettiin hygieniaopas eläinlääkärin vastaanotolle. Näitä tuotoksia jaettiin myös kansainvälisesti. Lisäksi vaikutettiin mikrobilääkeresistenssin torjuntaan kansainvälisesti EU-puheenjohtajuustehtävissä.

MMM osallistui aktiivisesti YK:n alaisen korkean tason The Interagency Coordination Group on Antimicrobial Resistance (IACG) -ryhmän työhön.

Suomi jatkoi aktiivista osallistumistaan globaalien Codex Alimentarius -elintarvikestandardien valmistelutyöhön, jossa muun muassa hyväksyttiin järjestölle uusi strategia vuosille 2020–2025. Muita Suomen EU-puheenjohtajakauden Codex-saavutuksia olivat elintarvikehygienian yleisperiaatteiden (General Principles of Food Hygiene) mukaan lukien HACCP-liitteen uusiminen sekä yleisperiaate-, alue-, mikrobilääkeresistenssi- ja ravitsemuskomiteoiden EU-valtuuskuntien johtaminen hyvään lopputulokseen.

Vuonna 2019 jatkettiin rehuja koskevan toimintasuunnitelman sisäistä valmistelua osallistumalla toimintasuunnitelmaan liittyvien strategioiden ja ohjelmien valmisteluun (mm. kansallinen nurmiohjelma, ilmastoneutraali ruokaketju palkokasveilla Leg4Life).

Arvosana: 4

Tavoite A5: Luonnonvara-, kiinteistö- ja paikkatiedot palvelevat laajasti yhteiskunnan tarpeita tukien kilpailukykyä.

Toteutus: Metsävaratiedon palvelualustan juridisen selvityksen perusteella päätettiin luopua palvelualustan kehittämisestä. Tämän johdosta ei myöskään tehty muutoksia metsätietolakiin ja metsäkeskuslakiin. Metsätiedon hyödyntämistä edistetään muun muassa kehittämällä rajapintapalveluita.

Luonnonvaratalouden digitalisaatiota ja hallinnonalan virastojen ja laitosten yhteistyötä edistettiin työpajojen avulla. Uutena teemana on aloitettu maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteiden tietotarpeiden arviointi.

Varmistettiin uuden huoneistotietojärjestelmän ja siihen kytkeytyvien toimintaprosessien käyttöönotto.

Paikkatietoselonteon toimeenpanon ja toimenpideohjelman käynnistäminen on viivästynyt voimavarojen vähäisyydestä johtuen. Osoitetietojärjestelmää ja uuden yhteistyöelimen perustamista edistettiin digihankkeiden puitteissa.

Turvattiin Julkisen hallinnon paikkatietoalusta -hankkeessa kehitettyjen toimintamallien jatkuvuutta ja pyrittiin laajentamaan peruspaikkatietoihin liittyvää yhteistoimintaa koko julkisessa hallinnossa. Kehitettyjä menetelmiä tullaan hyödyntämään Osoitetietojärjestelmän ja peruspaikkatietojen hallinnan kehittämisessä. Toimintamallin (ekosysteemi) jatko- ja kehittäminen on osin vielä epäselvä ja riippuu mm. rakennettua ympäristöä koskevien kehitys- ja yhteistyöprosessien (vrt. hallitusohjelma) etenemisestä. Käynnistettiin ilmakeuhkaus- ja laserkeilaustoimintaan liittyvä laajapohjainen yhteistyömalli ja valtakunnallinen tiedonkeruuohjelma (Kallio-sopimus).

Arvosana: 4

1.2.2 Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus

Siirtomenojen vaikuttavuutta on käsitelty momenteittain kokonaisuuksina (kokonaiskäyttö kirjanpitoyksiköstä riippumatta).

**Siirtomenomomentti: 30.10.54 Rahapelitoiminnan tuotolla rahoitettava hevostalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)
Käyttö 40,7 milj. euroa (lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna 5 %)**

Tieto/arvio vaikuttavuudesta ja toiminnan tuloksellisuudesta:

Hevostalouden edistämiseen tarkoitettuja varoja käytetään EU:n valtiontukipäätöksen (SA.46556) mukaisesti pääosin keskus- ja maakuntaraviratojen (19) palkinto-, toiminta- ja investointitukina. Raviradat tarjoavat hevostenomistajille kilpailu- ja harjoittelumahdollisuuksia alueellisesti kattavasti sekä alan ammattilaisille, että raviurheilua harrastaville. Vuonna 2019 järjestettiin yhteensä 549 ravikilpailutapahtumaa.

Palkintotuki muodostaa osan radoilla maksettavista palkinnoista. Kilpailuissa maksettavat palkinnot ovat hevostalouden merkittävimpiä rahoituslähteitä ja näin ollen keskeinen osa hevostalouden toimintaedellytyksiä. Investointituella on pyritty tukemaan

erityisesti hankkeita, jotka edistävät turvallisuuskäytäntöitä tai kilpailijoiden olosuhteita kaviouralla tai varikkoalueella. Ilman tukea hankkeet olisivat todennäköisesti jääneet toteuttamatta.

Suomen Hippos ry:n alueorganisaatioina toimiville hevosjalostusliitoille (15) myönnetään yleisavustusta hevosalan neuvontaan. Neuvontatyötä tehdään erityisesti varsojen tunnistamiseen liittyvien tallikäyntien yhteydessä. Tunnistaminen on pakollista, joten neuvonta tavoittaa hyvin hevosenomistajat. Neuvontatyö on tärkeää erityisesti hevosten hyvinvoinnin varmistamiseksi. Lisäksi toimijoiden tietotaidon paraneminen edistää yritystoiminnan tehokkuutta.

Hevostalouden edistämiseen tarkoitettujen valtionavustusten käyttöä ja avustetun toiminnan tuloksellisuutta sekä vaikuttavuutta arvioidaan vuosiselvitysten ja tarkastuskäyntien avulla. Hevosalan valvonta- ja tarkastustyön vaikuttavuutta tehostettiin lisäämällä toimijoiden luona tehtävää valvontaa. Valtionavustusten valvontaa ja menettelytapoja kehitettiin ottamalla käyttöön valtionavustuksiin liittyvät uudistetut ehdot ja rajoitukset.

**Siirtomenomomentti: 30.40.44 Tuki puuntuotannon kestävyys- ja turvallisuuden turvaamiseen (arviomääräraha)
Käyttö 49,4 milj. euroa (lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna 0,6 %)**

Tieto/arvio vaikuttavuudesta ja toiminnan tuloksellisuudesta:

Momentin määrärahoilla edistettiin yksityismetsien metsänhoito- ja perusparannustöitä.

Tilojen yhteishankkeina toteutettavien metsätiehankkeiden suoritemäärät nousivat puolitoistakertaisiksi edellisvuodesta. Metsätiehankkeiden tukitasoon keväällä 2018 tehty korotus näkyy vuoden 2019 suoritemäärien kasvussa kiistattomasti. Lisäksi puunkuljetusten lisääntyminen hakkuiden määrän kasvun myötä on vaikuttanut metsäteiden perusparannushankkeiden kysyntään. Lain edellytykset täyttävien tilojen yhteisten metsätiehankkeiden suoritemäärän kasvu vahvistaa biotalouden toimintaedellytyksiä ja edesauttaa maaseudun kuljetusolojen ylläpitämisessä laajemminkin kuin vain metsätalouden tarpeiden näkökulmasta.

Nuoren metsän hoitotöissä suoritemäärät laskivat edellisvuoden tasosta noin viitisen prosenttia.

Vuonna 2019 tehtiin viimeiset kestävästi metsätalouden rahoituksesta annetun lain (1094/1996) mukaiset maksatukset.

Määrärahoilla toteutettujen töiden työllisyysvaikutukset olivat noin 1 900 henkilötyövuotta.

Työlaji/työlajiryhmä	Käytetty tuki, milj. euroa		Tulos	
	2018	2019	2018	2019
Nuoren metsän hoito, taimikon varhaishoito	37,9	36,3	146 660 ¹⁾	139 343 ²⁾
Metsänuudistaminen, terveyslannoitus, kulutus	2,0	1,3	Metsänuudistaminen 1 182 ha, Terveyslannoitus 11 175 ha	Metsänuudistaminen 170 ha, terveyslannoitus 11 253 ha
Metsäteiden rakentaminen perusparannus	0,5 3,8	0,7 6,3	90 km 594 km	94 km 912 km
Suometsän hoito ja kunnostusojitus	4,9	4,9	27 087 ha	26 177 ha

¹⁾ Sisältää taimikon varhaishoitoa, taimikonhoidon, nuoren metsän kunnostuksen ja pienpuun korjuunpinta-alan. Pienpuuta kerättiin pinta-alasta 32 994 hehtaaria ja taimikon varhaishoitoa tehtiin 35 079 hehtaaria.

²⁾ Sisältää taimikon varhaishoitoa, taimikonhoidon, nuoren metsän kunnostuksen ja pienpuun korjuun pinta-alan. Pienpuuta kerättiin pinta-alasta 33 064 hehtaaria ja taimikon varhaishoitoa tehtiin 34 632 hehtaaria.

Siirtomenomomentti: 30.40.46 Valtionapu Suomen metsäkeskukselle (siirtomääräraha 2 v) Käyttö 39,2 milj. euroa (vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna 2,5 %)

Tieto/arvio vaikuttavuudesta ja toiminnan tuloksellisuudesta:

Metsäkeskuksen vaikuttavuus ja toiminnan tuloksellisuus paranivat erityisesti metsävaratietoon perustuvien digitaalisten palveluiden ja sähköisen asioinnin kehityksen myötä. Metsävaratiedon laatu tulee edelleen paranemaan, kun aikaisempaa tarkempaan laserkeilaukseen perustuva inventointiohjelma käynnistyy vuonna 2020. Tarkentuvan metsävaratiedon avulla kehitetään mm. metsänomistajien erilaisia tavoitteita palvelevaa neuvontaa. Metsäkeskuksen koulutus- ja neuvonta on laajaa, ja toiminnan laatua kuvaavat asiakkaiden suositteluindeksit ovat korkealla tasolla.

Sähköisen asioinnin kehitys on alentanut metsätalouden rahoituslain mukaisten hakemusten käsittelyn ja päätöksenteon kokonaiskustannuksia. Metsälain riskiperusteisten tarkastuskohteiden aikaisempaa tehokkaampi kohdentaminen on parantanut valvonnan laatua, mutta samalla lisännyt tapauskohtaisia käsittelykustannuksia ja alentanut tarkastuksessa hyväksi luokiteltujen kohteiden osuutta. Kustakin kohteesta maastossa kerättävien tarkastustunnusten määrän lisääntyminen on nostanut yksikkökustannuksia.

EU:n maaseutuohjelmakauden 2014–2019 hankerahoituksen arvioinnissa (Maaseutuohjelma 2014–2020 – arviointi, innovointi-, koulutus- ja yhteistyövaikutuksista, MMM 2019:20) Metsäkeskuksen hanketoiminta arvioitiin asiantuntevasti toteutetuksi ja sen tulokset hyviksi.

	2018 tulos	2019 tulostavoite	2019 tulos
1. Taloudellisuustavoitteet			
Metsälain mukaisten ilmoitusten käsittelyn ja päätöksenteon kokonaiskustannukset ilmoitusta kohden, euroa	11	11	12,3
Rahoituslain mukaisten hakemusten käsittelyn kokonaiskustannukset hakemusta kohden, euroa	85	78	82,3
Maastotarkastusten yksikkökustannukset euroa/ha	196	<180	213,2
Alueellisen metsävaratiedon keruukustannukset euroa/ha	4,1	4,5	3,65
2. Suoritetavoitteet			
Alueellisen metsävaratiedon keruutavoite, ha	1 000 000	1 600 000	1 125 000
Metsään.fi-käyttäjämäärä vuoden aikana, metsänomistajat, kpl	45 000	50 000	49 600
Metsään.fi käyttäjämäärä, yritykset	700	750	790
3. Laatutavoitteet			
Ajantasaisen metsävaratiedon kattavuus yksityismetsien pinta-alasta, %	88	90	95,6
Päätös nuoren metsän hoitohankkeista, viikkoa vireille tulosta	3,1	4,0	3,3
Sähköisten ilmoitusten ja hakemusten osuus saapuneista, %	75	85	73,6

1.3 Toiminnallinen tehokkuus

Toiminnan tuloksellisuus ja tavoitteiden toteutuminen

Tavoite B1: Tukijärjestelmät ovat yksinkertaiset, hallinnollinen taakka on keveä ja lainsäädännön laatu on hyvä

Toteutuma: Tulevan EU:n rahoituskauden 2021–2027 (CAP27) valmistelua varten perustettiin hallintomallityöryhmä. Työryhmän tavoitteena on, että kullakin rahoituskauden toimijalla on oma selkeä tehtävä ja vastuu.

Vuonna 2019 on aktiivisesti vaikutettu EU:n yhteisen maatalouspolitiikan uudistusta koskevien ehdotusten käsittelyyn ensin jäsenmaana ja myöhemmin puheenjohtajana. Suomi on tuonut tavoitetta subsidiariteetin lisäämisestä tukijärjestelmien suunnittelussa ja toimeenpanossa aktiivisesti osaksi EU:n neuvoston kantaa. Neuvoston kanta muodostetaan vuoden 2020 aikana.

Lainsäädännön valmistelussa jokaisessa hallituksen esityksessä otetaan huomioon mahdollisesti esityksestä aiheutuva hallinnollinen taakka. Esimerkiksi 1.1.2020 voimaan tulleessa elintarvikelain muutoksessa vähennettiin toimijoiden hallinnollista taakkaa keventämällä omavalvonnan vaatimuksia ja luopumalla erillisestä kirjallisesta omavalvontasuunnitelmasta sekä yhdistämällä eläimistä saatavien elintarvikkeiden ensisaapumisvalvonta osaksi kuntien riskiperusteista elintarvikevalvontaa. Ruokavirastolle asetettiin vientiin liittyviä tehtäviä, joilla autetaan toimijoita elintarvikkeiden viennissä.

Arvosana: 4

Tavoite B2: Hallintomme on avoin, palveleva, tehokas ja verkostoitunut.

Toteutuma: Päivitettiin ministeriön hallinnonalan vuoteen 2030 ulottuva strategia ja ministeriön arvojen visuaalinen toteutus ja strategian jalkauttamista edistävä tarina.

Suunniteltiin ja toteutettiin verkkoviestintäsuunnitelman mukainen sisällöntuotantomalli liittyen valtioneuvoston yhteisen Kampus-virtuaalityöpöydän käyttöönottoon ja ylläpitoon.

Määriteltiin asiantuntijaviestinnän tavoitteet ja aloitettiin toimeenpano.

Tehtiin sidosryhmäkartoitus ministeriön keskeisimpien sidosryhmien parissa. Tutkimuksen tulosten perusteella ministeriömme profiloituu vahvasti asiantuntijaorganisaationa, ja ministeriömme asiantuntijoita pidetään luotettavina.

Maa- ja metsätalousministeriön kokonaisnäkyvyys eri medioissa on kasvanut ja ministeriön sosiaalisen median tilien seuraajamäärät ovat nousseet. Lisäksi ministeriön mediaseuranta ja verkkoanalytiikkaa on kehitetty, ottamalla käyttöön uusia seurantatietoa tuottavia analysointisovelluksia.

Ministeriön sisäistä viestintää edistettiin, ottamalla käyttöön Aamujuvä-tilaisuudet, joissa asiantuntijat esittelevät ajankohtaisia aiheita vuorovaikutteisesti osallistujien kanssa keskustellen sekä kehittämällä henkilöstöfoorumien sisältöä.

Arvosana: 4

Tavoite B3: Hallinnonala hyödyntää digitaalista teknologiaa, yhteisiä tietolähteitä ja integroituja tietovirtoja oman toiminnan tuottavuuden sekä koko toimialan kilpailukyvyen edistämiseksi.

Toteutuma: Digitaaliset metsänhoidon suositukset -hankkeessa on rakennettu sisälönhallintajärjestelmää ja viety sinne rakenteistettua suositustietoa pilotointia varten. Palvelun on tarkoitus olla käytössä vuonna 2021. MELA-laskentajärjestelmää uudistetaan. Sen on tarkoitus olla valmis 2022.

Vuonna 2019 toteutettiin biotalouden tietietojärjestelmien konseptitestaus. Visiona on, että julkisen ja yksityisen sektorin yhteinen kehitysryhmä koordinoisi tiedon palveluiden kehittämistä. Tavoitetilassa yksityistiedot olisivat luotettavasti, kattavasti ja ajantasaisesti saatavissa tiekuntien, julkisen sektorin ja yritysten käyttöön.

Vuoden aikana saatettiin loppuun metsätiedon palvelualustan valtiontukea koskeva tarkastelu. Tarkastelun pohjalta päätettiin keskeyttää palvelualustan kehittäminen ja suunnattiin kehittämistä luontotietoon ja rajapintoihin kilpailulainsäädännön tulkinnan vuoksi. Hankkeessa on myös aloitettu metsäalan tietojärjestelmien yhteentoimivuuden parantamista sanastotyöllä.

Metsävaratietojen pohjalta Suomen metsäkeskuksessa kehitettiin suometsän hoidon suunnittelijoiden käyttöön digitaaliset paikkatietotyökalut.

Vesi- ja kalataloustiedon tuottamisen kehittämisessä on painotettu kansalaisten tarvitseman tiedon tuottamista sekä valtioneuvoston yhteisten palveluratkaisujen hyödyntämistä mm. siirtymällä suomi.fi-kirjautumiseen.

Kalatalouden sähköiset palvelut (Kalpa) -palvelun osioita kalatalousalueiden ja ELY-keskusten väliselle yhteistyölle kehitettiin, palveluun rakennettiin rajapintayhteys kiinteistötietojärjestelmään sekä toteutettiin työkalut kalastonhoitomaksuvaroista maksettävien omistajakorvaustenjakoon. Lisäksi valmisteltiin hallitusohjelmaa toteuttavan vapaa-ajankalatalouden saalisilmoitusjärjestelmän (Oma kala -asiointipalvelun) käynnistäminen. Luonnonvarakeskuksessa aloitettiin kustannustehokkuutta ja nopeutta kalakantaseurantoihin digitalisaatiolla tavoitteleva DigiKala-hankekokonaisuus. Edellä mainitut hankkeet toteutettu palvelemaan koko hallinnonalan tietotarpeita.

Riistahallinnon sähköisen Oma riista -asiointipalvelun käyttäjämäärä ylitti 160 000. Hirvitieto-järjestelmää ja reaaliaikaisen hirvenmetsästysennustetta hyödynnettiin metsästyksen ohjauksessa. Vuoden 2019 alusta alkaen kaikki ampumakoesuoritukset ja niiden tulokset on kirjattu sähköisesti Oma riista -palveluun. Tietojen yhteiskäyttöä on

kehitetty asiakaslähtöisesti Luonnonvarakeskuksen, Metsähallituksen ja maa- ja metsätalousministeriön järjestelmien välillä sekä mahdollistaen tunnuksen yleiskäyttöisyyden riistahallinnon eri palveluihin kirjautumisessa.

Vuonna 2019 ohjattiin Ruokaviraston digitalisaatiosuunnitelman ja tietojärjestelmien kehittämisen tiekartan 2021–2027 valmistelua. Tavoitteena on, että yhtenäisten tavoitteiden ja toimintatapojen avulla voidaan parantaa toiminnan suunnitelmallisuutta, tehokkuutta sekä läpinäkyvyyttä. Siten pidemmällä aikavälillä voidaan saavuttaa kustannushyötyjä. Yhteistyössä Ruokaviraston kanssa tarkasteltiin tietojärjestelmien kehittämishankkeiden aikataulutusta ja priorisointia sekä ohjattiin keväällä 2020 tiedonhallintalain lausuntovaiheeseen etenevien hankesuunnitelmien valmistelua.

Osastot ja toimialat ovat koonneet tehtäväalueitaan koskevat digitalisaatiosuunnitelmat yhteistyössä virastojen ja sidosryhmien kanssa sekä huolehtivat toimialan hankesalkun ylläpidosta ja seurannasta. Suunnitelmien työstämistä jatketaan.

Arvosana: 4

Tavoite B4: Valtion ja hallinnonalan konsernipalveluja hyödynnetään täysimääräisesti.

Toteutuma: Otettiin tuotantokäyttöön valtioneuvoston yhteinen Kampus-virtuaalisyöpöytä sekä Handi-tilaustenhallinta- ja laskujen kierrätysjärjestelmä. Vahva-asianhallintajärjestelmän käyttöönotto siirtyi kokonaishakkeen käyttöönoton viivästymisestä johtuen.

Tarkasteltiin Palkeiden tuottamia lisäpalveluja ja arvioitiin niiden mahdollista käyttöönottoa henkilöstö- ja taloushallinnossa. Lisäpalveluita otettiin käyttöön erityisesti tiedolla johtamista tukevassa raportoinnissa. Esimiesten dashboardin kehittämisessä ministeriö toimii pilottikäyttäjänä.

Tehtiin yhteistyötä valtioneuvoston kanslian hallintoyksikön kanssa mm. työterveyspalveluihin ja matkahallintoon liittyvien konsernisopimusten valmistelussa.

Hallinnonalan HR-verkoston tapaamiset ovat jatkuneet ja järjestelyvastuuta kierrätetään hallinnonalan virastojen kesken. Verkostotilaisuuksien katsotaan edistävän hyvien käytäntöjen levittämistä hallinnonalan sisällä.

Valtorin tuottamien palveluiden osalta haasteena on päivittäisen tietotekniikan toimintahäiriöt. Toimintahäiriöt hankaloittavat tehtävien laadukasta hoitamista sekä heikentävät työhyvinvointia.

Arvosana: 4

Tavoite B5: Hallinnonalan tutkimus- ja kehittämistoiminta vastaa ennakoivasti yhteiskunnan tietotarpeisiin ja vahvistaa kansallista innovaatiojärjestelmää.

Toteutuma: Tutkimuslaitosten (Luke, MML/FGI, Ruokavirasto) strategista tulosohjausta jatkettiin edelleen siten, että tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta tukee entistä vahvemmin hallinnonalan yhteisten vaikuttavuustavoitteiden toteutumista. Tähän tähtää osaltaan myös yhdessä hallinnonalan virastojen ja laitosten kanssa aloitettu ennakointi- ja strategiatyö. Kansallisiin tutkimus- ja innovaatiopolitiikan prosesseihin vaikutettiin yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa. MMM:n sitomattomat tutkimus- ja kehittämismäärärahat kohdennettiin päätöksentekoa ja elinkeinojen kehittämistä tukeviin hankkeisiin sekä osallistuttiin MMM:n toimialaan liittyviin EU-maiden yhteisiin EraNet-ohjelmiin.

Arvosana: 4

Laadunhallintaan liittyvien erillisten tavoitteiden toteutuminen:

Tavoite C1: Tehtävät ja toiminta on sopeutettu määrärahojen puitteisiin.

Toteutuma: Perustettiin sisäinen työryhmä, joka laati ehdotuksen ministeriön sisäisen määrärahaajan toteutuksen uudistamiseksi sekä tulosjohtamismenettelyksi. Tämä menettely otettiin käyttöön vuoden 2020 suunnittelussa.

Arvosana: 3

Tavoite C2: Toimitilahallinta ja hankintatoimi sekä toimipaikkaverkko ovat tehokkaita.

Toteutuma: Toimitilaratkaisut ja hankintamenettelyt ovat vakiintuneet ja valtioneuvoston hallintoyksikkö yhdessä Senaatti-kiinteistöjen kanssa vastaa ministeriöille osoitetujen toimitilojen kunnosta ja käytettävyydestä. Toimitilojen käyttöä on heikentänyt Hallituskatu 3:n puolella pitkään esiintyneet sisäilmaongelmat, joihin ratkaisua on työstyetty valtioneuvoston kanslian ja Senaatti-kiinteistöjen kanssa. Tämä työ jatkuu.

Arvosana: 4

Tavoite C3: EU:n ja muu ulkopuolinen rahoitus on tehokkaasti hyödynnetty.

Toteutuma: Maa- ja metsätalousministeriö on ollut mukana rahoittamassa kahdeksaa EU:n yhteistä ERA-NET-ohjelmaa, joiden hakuihin osallistui menestyksekkäästi sekä hallinnonalan tutkimuslaitoksia että yliopistoja. Ministeriön osoittamalla kansallisella rahoituksella on saatu komission lisärahoitussitoumuksia lähes 2 milj. euron arvosta kotimaisille tutkimusryhmille.

Ministeriö koordinoi lisäksi EU:n yhteistä metsäaiheista ForestValue ERA-NET Cofund -ohjelmaa, jossa rahoituksen kokonaisvolyymi on noin 25 milj. euroa ja josta komission rahoitusosuus on noin 5 milj. euroa.

Ministeriö on osallistunut aktiivisesti EU:n tutkimuksen painopisteiden määrittelyyn mm. yhteisen tutkimuksen ohjelmasuunnittelun (JPI) toimitelmissä, että Horisontti 2020 -ohjelmakomiteoissa ja maataloustutkimuksen pysyvässä komiteassa (SCAR).

Arvosana: 4

Tavoite C4: Hallinnon rakenteet tukevat tuottavuuden kasvua, ohjaamista ja johtamista.

Toteutuma: Jatkettiin strategialähtöistä tulosoajasta ja yhdenmukaistettiin muiden ohjattavien kuin virastojen ohjaus vastaamaan samoja periaatteita.

Ruokaviraston tulosoajamenettelyn kehittämistä jatkettiin hallinnonalan yhteisten tulosoajamenettelyjen pohjalta. Erityisesti kiinnitettiin huomioita tietojärjestelmähankkeiden suunnittelun ohjaamiseen.

Vuonna 2019 vahvistettiin kansainvälisen toiminnan linjaukset ja perustettiin maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan kansainvälisen toiminnan yhteistyöryhmä. Ryhmän avulla parannetaan kansainvälisen toiminnan suunnitelmallisuutta, koordinaatiota ja seurantaa.

Maakuntauudistus odottaa uuden hallituksen mahdollisia linjauksia.

Maataloustukiin liittyvien tilintarkastustehtävien organisoinnin osalta päätettiin jatkaa toistaiseksi nykyisellä mallilla, mutta vaihtoehtoisia ratkaisuja selvittää yhdessä valtiovarainministeriön kanssa.

Maa- ja metsätalousministeriön riskienhallintapolitiikka valmistui. Tehdyn arvion perusteella suurimmat riskit kohdistuvat mm. ICT-hankkeisiin ja tietotekniikkaan.

Kehitettiin ministeriön henkilöstöraportointia ja johdon talousraportointia.

Ministeriön ja hallinnonalan yhteistoimintaelimien toiminta on ollut toimivaa ja kokouksia on pidetty säännöllisesti. Ministeriön yt-elimen kokouksia on keskimäärin kerran kuukaudessa ja hallinnonalan yt-elimen kokouksia keskimäärin neljä kertaa vuodessa.

Arvosana: 4

Tavoite C5: Henkilöstö on osaavaa ja voi hyvin.

Toteutuma: Toteutettiin uudistuva työ -hanke, joka kohdistui mm. hallinnollisen henkilöstön työhyvinvointiin, osaamiseen ja motivaatioon. Siihen osallistui kohderyhmästä 35 henkilöä sekä ministeriön esimiehet. Hankeen lopputuloksena syntyi 12 kehittämissuositusta. Työtyytyväisyyskyselyn mukaan kohderyhmän työtyytyväisyys kehittyi myönteiseen suuntaan.

Arvosana: 4

1.3.1 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus (MMM)

Toiminnan taloudellisuuden ja tuottavuuden tunnuslukuina on seuraavassa taulukossa esitetty mm. työajanseurantaan perustuvat ministeriön toiminnan kustannukset ja henkilötyövuodet toiminnoittain.

Toiminnan kustannukset olivat yhteensä 35,2 milj. euroa, mistä rahoitettiin maa- ja metsätalousministeriön toimintamenomomentilta 24,5 milj. euroa ja muilta momenteilta 10,7 milj. euroa. Lukuun sisältyvät vain maa- ja metsätalousministeriön toiminnan kustannukset.

Ministeriön toimintaan on yllämainittujen kustannusten lisäksi kohdistunut Valtioneuvoston hallintoyksikön kustannuksia yhteensä 5,8 milj. euroa.

Maa- ja metsätalousministeriön toteutunut henkilötyövuosimäärä kertomusvuonna oli 262, mistä toimintamenomomentilta palkattujen osuus oli 243 ilman teknisen avun henkilöitä ja yliopistojen rahoittamaa osuutta harjoittelijoiden palkkauksesta. Toimintamenoista maksettu teknisen avun henkilöstön osuus oli 6 henkilötyövuotta ja harjoittelijoiden yliopistojen rahoittama osuus 5 henkilötyövuotta. Muiden momenttien määrärahasta maksettiin 8 henkilötyövuotta.

Taloudellisuuden tunnusluvut

Taulukossa on esitetty ministeriön kustannukset toiminnoittain vuonna 2019 sekä kahdelle edelliselle vuodelle. Luvut on esitetty miljoonina euroina.

	2017	2018	2019
YDINTOIMINNOT	2,60	5,27	8,28
Maatalouden toimeenpanotehtävät	0,15	0,12	0,09
Maaseudun kehittämisen toimeenpanotehtävät	0,66	0,40	1,08
Metsätalouden edistäminen	0,20	0,97	3,44
Virkistyskalatalouden toimeenpanotehtävät	1,24	1,33	1,62
Elinkeinokalatalouden toimeenpanotehtävät	0,08	0,07	1,19
Riistatalouden toimeenpanotehtävät	0,17	0,01	0,47
Porotalouden toimeenpanotehtävät		0,01	0,02
Elintarvikkeet, toimeenpanotehtävät		0,02	0,01
Eläinten terveyden toimeenpanotehtävät		0,02	0,04
Kasvinterveyden toimeenpanotehtävät		0,01	0,00
Maanmittauksen ja paikkatietojen toimeenpanotehtävät		2,11	0,15
Vesitalouden toimeenpano- ja edistämistehtävät	0,09	0,07	0,05
Vesitalouden tutkimus, kehittäminen ja asiantuntijapalvelut	0,03	0,11	0,11
OHJAUSTOIMINNOT			
Yhteiskuntapolitiikan strategiat ja seuranta	9,57	9,34	7,96
Strategiatyö, kehittäminen ja seuranta	3,10	2,98	2,47
Hallitusohjelman valmistelu ja seuranta	1,94	2,89	1,86
Tutkimustoiminta, arvioinnit ja ennakointi	3,92	2,94	3,25
Asiantuntijaosallistuminen muiden strategia-asioihin	0,40	0,34	0,24
Yhteiskuntasuhteiden hoito	0,21	0,20	0,15
Ministeriön toimialan ohjaus, toiminta- ja taloussuunnittelu sekä seuranta	2,80	2,97	2,42
Ohjaus ja kehittäminen	1,78	1,85	1,53
Toiminnan ja talouden suunnittelu	0,89	0,93	0,80
Henkilöstöpolitiikka ja henkilöstösuunnittelu	0,08	0,05	0,04
Seuranta ja raportointi	0,05	0,03	0,03
Laillisuusvalvonta	0,00	0,11	0,01
Lainsäädännön valmistelu ja seuranta	7,93	8,31	7,31
EU-säädösten valmistelu ja seuranta	2,76	3,46	3,20
Kansallinen säädösten valmistelu	4,68	4,49	3,78
Säädösvalmistelun avustaminen	0,16	0,16	0,17
Säädösvalmistelun kehittäminen	0,04	0,02	0,02

	2017	2018	2019
Säädösten toimeenpano, seuranta ja arviointi	0,25	0,13	0,12
Lainsäädännön asiantuntijatehtävät muille hallinnonaloille	0,04	0,04	0,02
EU- ja kansainväliset asiat	9,53	8,64	8,55
EU-asiat	2,11	2,37	3,00
Kansainväliset asiat	7,42	6,27	5,55
Muut ministeriökohtaiset erityistehtävät	0,80	0,82	0,64
Valtionavustukset	0,44	0,53	0,40
Ministeriökohtaiset erityistehtävät	0,36	0,29	0,24
Muut tehtävät	0,34	0,06	0,00
Yhteensä	33,58	35,42	35,16

Tuottavuuden tunnusluvut

Taulukossa on esitetty ministeriön henkilötyövuodet toiminnoittain vuonna 2019 sekä vertailutiedot kahdelle edelliselle vuodelle. Tukitoimintojen kustannukset on kohdistettu ydin- ja ohjaustoiminnoille.

	2017	2018	2019	2017	2018	2019
	htv	htv	htv	%	%	%
Yhteiskuntapolitiikan strategiat ja seuranta	62,4	59,3	56,8	23,7 %	22,3 %	21,7 %
Strategiatyö, kehittäminen ja seuranta	42,0	40,1	38,0	15,9 %	15,1 %	14,5 %
Hallitusohjelman valmistelu ja seuranta	2,6	2,3	2,3	1,0 %	0,9 %	0,9 %
Tutkimustoiminta, arvioinnit ja ennakointi	11,0	11,0	11,4	4,2 %	4,1 %	4,4 %
Asiantuntijaosallist. muiden strategia-asioihin	4,9	4,4	3,4	1,8 %	1,7 %	1,3 %
Yhteiskuntasuhteiden hoito	1,9	1,5	1,7	0,7 %	0,6 %	0,6 %
Ministeriön toimialan ohjaus, toiminta- ja taloussuunnittelu sekä seuranta	37,0	37,3	33,3	14,0 %	14,0 %	12,7 %
Ohjaus ja kehittäminen	22,4	22,0	19,7	8,5 %	8,3 %	7,5 %
Toiminnan ja talouden suunnittelu	13,6	14,5	12,7	5,2 %	5,5 %	4,9 %
Henkilöstöpolitiikka ja henkilöstösuunnittelu	0,4	0,4	0,4	0,1 %	0,1 %	0,1 %
Seuranta ja raportointi	0,6	0,3	0,4	0,2 %	0,1 %	0,2 %
Laillisuusvalvonta	0,0	0,1	0,1	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Lainsäädännön valmistelu ja seuranta	113,0	116,4	111,2	42,9 %	43,8 %	42,5 %
EU-säädösten valmistelu ja seuranta	32,4	40,1	41,4	12,3 %	15,1 %	15,8 %
Kansallinen säädösten valmistelu	71,4	67,0	61,0	27,1 %	25,2 %	23,3 %
Säädösvalmistelun avustaminen	4,1	3,9	4,5	1,6 %	1,5 %	1,7 %

	2017	2018	2019	2017	2018	2019
	htv	htv	htv	%	%	%
Säädösvalmistelun kehittäminen	0,5	0,2	0,2	0,2 %	0,1 %	0,1 %
Säädösten toimeenpano, seuranta ja arviointi	4,1	4,6	3,8	1,6 %	1,7 %	1,4 %
Lainsäädännön asiantuntijatehtävät muille hallinnonaloille	0,5	0,6	0,3	0,2 %	0,2 %	0,1 %
EU- ja kansainväliset asiat	39,5	41,1	49,4	15,0 %	15,5 %	18,9 %
EU-asiat	18,9	20,9	27,3	7,2 %	7,9 %	10,4 %
Kansainväliset asiat	20,6	20,2	22,1	7,8 %	7,6 %	8,5 %
Muut ministeriökohtaiset erityistehtävät	10,7	11,5	10,4	4,1 %	4,3 %	4,0 %
Valtionavustukset	7,1	8,7	7,2	2,7 %	3,3 %	2,8 %
Ministeriökohtaiset erityistehtävät	3,6	2,8	3,1	1,4 %	1,1 %	1,2 %
Muut tehtävät	1,1	0,4	0,8	0,4 %	0,2 %	0,3 %
Yhteensä	263,8	266,0	261,9	100,0 %	100,0 %	100,0 %

1.3.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Maa- ja metsätalousministeriön maksullisen toiminnan tuotot vuonna 2019 olivat 0,001 milj. euroa, jotka olivat julkisoikeudellisen toiminnan tuottoja.

Kirjanpitoyksikön maksulliselle toiminnalle ei ole asetettu tavoitteita.

Koska kirjanpitoyksikön tulee esittää yksittäisen maksullisen toiminnan osa-alueen kustannusvastaavuuslaskelma toimintakertomuksessa, vain jos osa-alueen tuotot ovat vähintään 1 milj. euroa, laskelmaa ei esitetä.

1.3.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Maa- ja metsätalousministeriössä yhteisrahoitteiseen toimintaan saatu rahoitus vuonna 2019 oli yhteensä 0,48 milj. euroa, mikä oli 0,1 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2018. Yhteisrahoitteinen toiminta koostui lähes täysin eri EU-rahoitteisista hankkeista.

Kirjanpitoyksikön yhteisrahoitteiselle toiminnalle ei ole asetettu tavoitteita.

Koska kirjanpitoyksikön tulee esittää kustannusvastaavuuslaskelma toimintakertomuksessaan vain silloin, kun kirjanpitoyksikön saama ja varainhoitovuodelle jaksotettu rahoitus on vähintään 1 milj. euroa, laskelmaa ei esitetä

1.4 Tuotokset ja laadunhallinta

1.4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Tuotos- / suoritelmäärät	Toteutuma 2017	Toteutuma 2018	Toteutuma 2019
Säädökset			
Hallituksen esitykset	10	26	7
VN:n asetukset	64	62	49
MMM:n asetukset	52	48	43
EU -normit (MMM:n vastuulla olevat)*			
Asetukset	15	27	19
Päätökset ml. EUTORlin sopimusasioina avatut	24	11	37
Direktiivit	4	5	7
Lausunnot			
Annetut lausunnot	317	322	260
Pyydetty lausunnot	111	114	179
Kirjalliset kysymykset	57	60	39
Asetetut työryhmät sekä neuvottelu- ja lautakunnat	29	16	11
Tutkimusmääräraha hakemukset	175	166	104
Valtionavustusten myöntöpäätökset **	243	241	267
Julkaisut			
MMM:n julkaisuja -sarja	10	19	29
Työryhmämuistiot	3	1	0
Tiedotteet	275	325	270
Tiedotustilaisuudet	23	26	32
Hankkeet			
Perustetut hankkeet	44	44	48
Käynnissä olevat hankkeet	131	137	135
Päättyneet hankkeet	23	38	37
Komission ja neuvoston kokoukset, joissa MMM Suomen päävastuuedustaja (kokousraporttien lukumäärä)	384	483	435

Matkapäivät	4 211	4 711	5 434
Kotimaa	1 506	1 741	1 922
Muu Eurooppa	2 354	2 577	3 066
Euroopan ulkopuoliset matkat	351	393	446
* Käsittely aloitettu vuoden aikana.			
** Sisältää kaikki määrärahopäätökset.			

Maa- ja metsätalousministeriön tulos- ja muut ohjattavat organisaatiot sekä laaditut tulossopimukset politiikkasektoreittain, kpl

Politiikkasektori / ohjattava organisaatio	2019
Tutkimus	
- Luonnonvarakeskus (Luke)	1
Maaseudun kehittäminen	
- 4H-neuvontaorganisaatiot	1
- ProAgria Keskusten Liitto, ProAgria Svenska lantbrukssällskapetens förbund, ProAgria Keskukset ja vastaavat ruotsinkieliset neuvontaorganisaatiot, maatalouden erikoisneuvontajärjestöt	1
Maa- ja elintarviketalous	
- Ruokavirasto	1
- Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)*	-
- ELY-keskukset (maa- ja elintarviketalous, maaseudun kehittäminen)**	-
- Aluehallintovirastot**	-
Luonnonvaratalous	
- ELY-keskukset (kala- ja vesitalousasiat)**	-
- Suomen riistakeskus	1
- Kalatalouden keskusliitto ja sen jäsenjärjestöt	1
- Suomen vapaa-ajankalastajien keskusjärjestö	1
- Suomen ympäristökeskus	1
Metsätalous	
- Metsähallitus (MH)	1
- Suomen metsäkeskus	1
Kiinteistö- ja paikkatietoinfrastruktuuri	
- Maanmittauslaitos (MML)	1
YHTEENSÄ	11

* Monivuotinen tulossopimus laaditaan TEM:n johdolla tulosoheutusryhmässä, jonka työhön MMM osallistuu.

** Aluehallintovirastoille ja ELY-keskuksille on ohjaavien ministeriöiden yhteistyössä laadittu yhteinen strategia-asiakirja 2020–2023, jonka myös maa- ja metsätalousministeri on allekirjoittanut. MMM:n kansliapäällikkö hyväksyy ELY-keskusten tulossopimuksiin sisältyvät MMM:n toimialan tulostavoitteet.

MMM ohjaa toimialaohjauksessa ELY-keskuksia luonnonvara-asioissa sekä maa- ja elintarviketaloudessa ja maaseudun kehittämisessä yhdessä Ruokaviraston kanssa. Ruokavirasto ohjaa toiminnallisesti Aluehallintovirastoja elintarvikkeiden turvallisuuteen ja laatuun liittyvissä asioissa.

Hallituksen esitykset (yhteensä 7 kpl):

HE laiksi valtioneuvoston maatalojen maksuvalmiuslainoille (HE 316/2018)

HE kasvinterveyslaiksi sekä laiksi sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta (HE 11/2019)

HE laeiksi elintarvikelain, sekä kasvinsuojeluaineista annetun lain ja Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain muuttamisesta (HE 36/2019)

HE laiksi eläinlääkärin ammatin harjoittamisesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta (HE 49/2019)

HE EU:n virallista valvontaa koskevaa asetusta tuontivalvonnassa täydentäväksi lainsäädännöksi (HE 56/2019)

HE laiksi rehulain muuttamisesta (HE 70/2019)

HE laiksi hyljetuotteiden kaupasta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 103/2019)

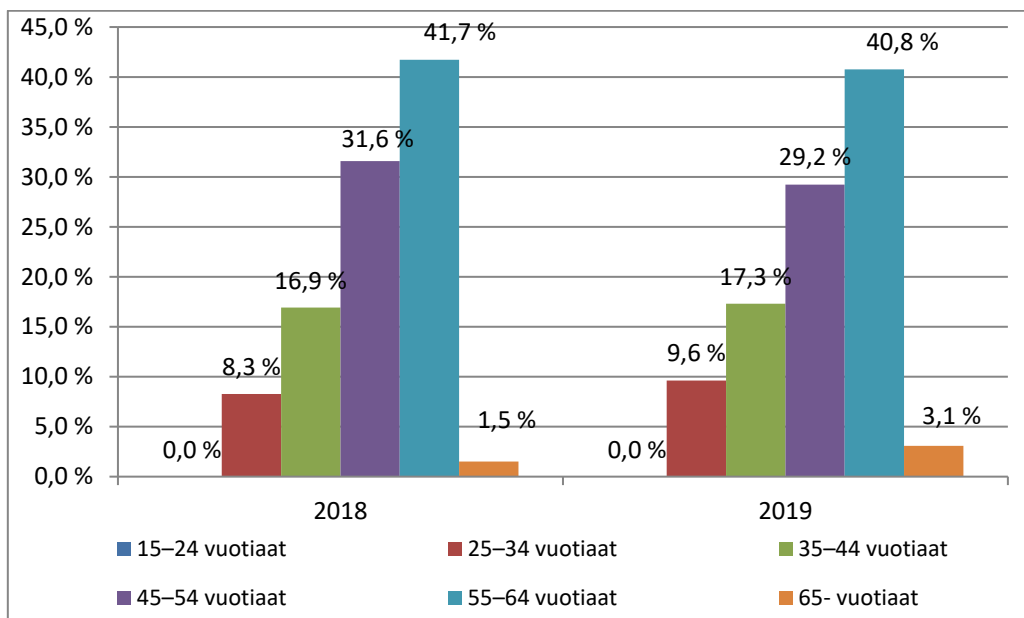
1.4.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Ei erillisiä, vain tähän kohtaan liittyviä tavoitteita. Palvelukykyyn, suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatuun liittyviä asioita on kuvattu toimintakertomuksen kohdissa 1.3 Toiminnallinen tehokkuus ja 1.8 Arviointien tulokset.

1.5 Henkilöstövoimavarojen hallinta ja kehittäminen

	2017		2018		2019	muutos ed. vuoteen, %
Henkilöstön lkm, 31.12.	265	100,00	266	100,00	260	-2,3%
- miehet	92	34,7 %	93	35,0 %	91	-2,2 %
- naiset	173	65,3 %	173	65,0 %	169	-2,3 %
Vakinainen henkilöstö	234	88,3 %	229	86,1 %	222	-3,1 %
- miehet	85	92,4 %	86	92,5 %	77	-10,5 %
- naiset	149	86,1 %	143	82,7 %	145	1,4 %
Määräaikainen henkilöstö	31	11,7 %	37	13,9 %	38	2,7 %
- miehet	7	7,6 %	7	7,5 %	14	100,0 %
- naiset	24	13,9 %	30	17,3 %	24	-20,0 %
Kokoaikainen henkilöstö	252	95,1 %	256	96,2 %	254	-0,8 %
- miehet	91	98,9 %	91	97,8 %	89	-2,2 %
- naiset	161	93,1 %	165	95,4 %	165	0,0 %
Osa-aikainen henkilöstö	13	4,9 %	10	3,8 %	6	-40,0 %
- miehet	1	1,1 %	2	2,2 %	2	0,0 %
- naiset	12	6,9 %	8	4,6 %	4	-50,0 %

Henkilöstömäärä eri ikäryhmissä:

MMM:n henkilöstöä kuvaavia tunnuslukuja:

	2017	2018	2019	muutos % ed. v.
Henkilöstön keski-ikä	51,2	51,4	51,1	-0,6 %
- miehet	51,2	51,4	51,4	0,0 %
- naiset	51,3	51,4	50,9	-1,0 %
Koulutustaso (indeksiluku 1–8)	6,5	6,5	6,4	-1,5 %
- miehet	7	6,9	6,8	-1,4 %
- naiset	6,2	6,3	6,2	-1,6 %
Henkilöstökulut				
Kokonaistyövoimakustannukset, 1 000 €	18414	18862	19259	2,1 %
Tehdyn työajan osuus säännöllisestä työajasta, %	80,3	80,2	81,2	1,2 %
Tehdyn työajan palkat, prosenttiosuus palkkasummasta	77,9	78	79,4	1,8 %
Välillisten työvoimakustannusten prosenttiosuus tehdyn työajan palkoista	52,9	52,6	50,8	-3,4 %
Työhyvinvointi				
Työtyytyväisyysindeksi, asteikolla 1–5	3,7	3,6	3,65	1,4 %
Lähtövaihtuvuus	11,11	12,08	16,54	36,9 %
Tulovaihtuvuus	12,64	14,34	13,91	-3,0 %
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen, % henkilöstöstä	0	0,38	0,38	0,0 %
Sairauspoissaolot, tpv/htv	5,9	5,3	6,3	18,9 %
Henkilöstöinvestoinnit				
Koulutus ja kehittäminen, euroa/htv	1425	1373	1394,5	1,6 %
Koulutus ja kehittäminen, tpv/htv	2,5	2,9	1,90	-34,5 %
Työkunnon ja työtyytyväisyyden edistäminen (euroa/htv)	199,3	371,4	284,4	-23,4 %
Työterveyshuolto (euroa/htv)	529	526,6	552,5	4,9 %
Henkilöstön arvo, milj. euroa	167	170	182	7,1 %

Kaikki tiedot TAHTIsta paitsi lähtö- ja tulovaihtuvuus sekä työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen.

Talousarvion kulutus- ja siirtomenomomenttien henkilötyövuosikiintiöiden toteutuminen

Talousarviossa on mahdollista käyttää määrärahaa valtion henkilöstön palkkaamiseen muilta kuin toimintamenomenteilta, jos momentin päätösosassa on asiasta maininta. Vuoden 2019 talousarviossa maa- ja metsätalousministeriön pääluokan kulutus- ja siirtomenomenteilta oli mahdollista palkata henkilöstöä yhteensä 599 henkilötyövuotta vastaavasti.

Alla olevassa taulukossa on kuvattuna momenteittain vuoden 2019 talousarviossa ja lisätalousarviossa myönnettyjen henkilötyövuosien määrä sekä momentin henkilötyövuositoteutuma. Siirtomäärärahamomenttien osalta toteutumat saattavat sisältää aiempien vuosien määrärahalla palkatut.

Momentti	2019	2019
	TA-momentti	toteutuma
30.01.22 Tutkimus ja kehittäminen (S 3v)	25	3,3
30.10.63 Maaseudun kehittäminen (S 3v)	10	1,5
30.10.64 EU:n ja valtion rahoitusosuus alueelliseen ja paikalliseen maaseudun kehittämiseen (A)	223	108,5
30.20.47 Ruokaketjun kehittäminen (S 3v)	15	11,3
30.40.20 Kalakannan hoitovelvoitteet (S 3v)	3	-
30.40.21 Vesivarojen käytön ja hoidon menot (S 3v)	167	54,1
30.40.22 Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen (S 2v)	29	5,7
30.40.31 Vesihuollon ja tulvasuojelun tukeminen (S 3v)	15	-
30.40.41 Hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (S 2v)	7	2
30.40.42 Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (S 2v)	5	-
30.40.44. Tuki puuntuotannon kestävyden turvaamiseen	2	2
30.40.50 Riistatalouden edistäminen (S 2v)	5	1,4
30.40.51 Kalatalouden edistäminen (S 2v)	5	1,1
30.40.62 Elinkeinokalatalouden edistäminen (S 3v)	80	41
30.70.40. Kiinteistötoimitusten tukemisesta aiheutuvat menot (A)	8	0
YHTEENSÄ	599	220,6

1.6 Tilinpäätösanalyysi

1.6.1 Rahoituksen rakenne

Kirjanpitoyksikön käytettävissä oli vuonna 2019 budjetoituja varoja 294 milj. euroa. Käytettävissä olevat määrärahat vähenivät 46 milj. euroa vuoteen 2018 verrattuna, mikä johtui pääasiassa siitä, että vuonna 2018 momentilla 30.20.61. Siirto Maatilatalouden kehittämisrahastoon oli käytössä 49 milj. euroa ja vuonna 2019 määrärahaa ei ollut ollenkaan. Budjetoiduista varoista käytettiin 218 milj. euroa vuonna 2019. Lähes kaikki määrärahat olivat maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan määrärahoja, muiden hallinnonalojen määrärahoja käytettiin vain 0,7 milj. euroa. EU:lta saatiin rahoitusta 11,6 milj. euroa.

1.6.2 Talousarvion toteutuminen

Tulot

Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksessä tulomomenttien kertymä oli 183 milj. euroa (vuonna 2018 vastaavilla momenteilla tulot 190 milj. euroa). Tulomomenteista suurin kertymä oli momenteilla 13.05.01.Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset (103 milj. euroa) ja 12.30.20. Maa- ja metsätalousministeriön osuus rahapelitoiminnan tuotosta (40 milj. euroa).

Menot

Kirjanpitoyksikön määrärahojen nettokäyttö vuonna 2019 oli 218 milj. euroa. Se jakautui seuraavasti menomomenttilajeittain, milj. euroa:

– Kulutusmenot (momentin numerotunnus 01–29)	34	(16 %)
– Siirtomenot (30–69)	184	(84 %)
– Sijoitusmenot (70–89)	–	–
– Yhteensä	218	(100,0 %)

Kirjanpitoyksikön siirtomenomomenttien (30–69) nettokäyttö 184 miljoonaa euroa jakautui luvuittain seuraavasti, milj. euroa:

– Maaseudun kehittäminen	52	(28 %)
– Maa- ja elintarviketalous	5	(3 %)
– Luonnonvaratalous	117	(64 %)
– Metsähallitus	6	(3 %)
– Hallinto ja tutkimus	4	(2 %)

Arviomäärärahan ylitys oli momentilla 30.20.20. Eläinlääkintähuolto ja kasvintuhoojien torjunta. Momentti ylitettiin 0,5 miljoonalla eurolla.

Momentin 30.01.01 (Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot) käyttö oli 24,5 milj. euroa. Vuodelta 2019 vuodelle 2020 siirtyi 7,61 milj. euroa (vuodelle 2019 siirtynyt erä oli 9,59 milj. euroa). Seuraavalle vuodelle siirtynyt määräraha väheni 1,98 milj. euroa. Ministeriön tavoitteena on ollut toimintamenomomentin siirtyvän määrärahan osuuden hallittu lasku. Vuodelle 2019 siirtyneestä erästä oli Paikkatiedon palvelualusta -kärkihankkeeseen osoitettua rahoitusta yhteensä 2,85 milj. euroa. Hanke saatiin päätökseen vuoden 2019 aikana.

Momentin 30.01.22 Tutkimus ja kehittäminen määrärahaa siirtyi vuodelle 2020 1,1 miljoona euroa, mikä vastaa suunnilleen momentin vuotuista määrärahaa. Tämä johtuu siitä, että tutkimusrahoitus maksetaan jälkikäteen toteutuneiden kustannusten mukaan. Muutenkin tutkimusrahoituksen luonteeseen kuuluu se, että rahoituksen saajalla on aikaa käyttää rahoitus pidemmällä kuin vuoden tähtäyksellä.

Momentti 30.10.54 Hevostalouden edistäminen hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistämiseen tarkoitetulla rahapelitoiminnan tuotolla on kaksivuotinen siirtomääräraha. Momentin määrarahasta siirtyi vuodelle 2020 noin 7,5 milj. euroa. Pääosa siirtävästä määrarahasta on jo sidottu vuonna 2019 tehdyillä päätöksillä ja maksetaan vuoden 2020 aikana.

Momentilla 30.10.63 Maaseudun kehittäminen siirtyi vuodelle 2020 noin 1,3 milj. euroa. Momentin määräraha on kolmevuotinen siirtomääräraha, jolla toteutetaan 1–3-vuotisia valtakunnallisia maaseudun ja saariston tutkimus- ja kehittämishankkeita. Siirtävästä määrarahasta suurin osa on sidottu vuonna 2019 tehdyillä päätöksillä, mutta hankkeiden maksatukset tapahtuvat hankkeiden edistymisen mukaan.

Momentti 30.20.47 Ruokaketjun kehittäminen on kolmivuotinen siirtomääräraha. Momentin määrarahasta siirtyi noin 7,9 milj. euroa vuodelle 2020, josta suurin osa on jo sidottu avustusten myöntöpäätöksillä tai sopimuksilla. Ruokaketjun kehittämistyötä toteutetaan 1–3-vuotisten hankkeiden ja hankintojen kautta. Sopimusten/hankkeiden maksuaikataulut ovat muutamista kuukausista kolmeen vuoteen asti ja määräytyvät hankkeiden/sopimusten edistymisen mukaan.

Momentilla 30.40.21 Vesivarojen käytön ja hoidon menot määrärahaa siirtyi 1,8 milj. euroa vuodelle 2020. Määrärahalla toteutetaan monivuotisia vesivarojen käytön ja hoidon hankkeita. Määrärahan käyttö on kokonaisuudessaan sidottu hankkeisiin.

Momentilla 30.40.22 Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen määrärahaa siirtyi 6 milj. euroa vuodelle 2020. Momentin määrarahalla toteutetaan 1–3-vuotisia luonnonvara- ja biotalouden kehittämishankkeita. Määräraha on kokonaisuudessaan sidottu hankkeisiin, mutta maksatukset tapahtuvat hankkeiden edistymisen mukaan.

Momentilla 30.40.31 Vesi- ja kalatalous Hankkeiden tukeminen määrärahaa siirtyi vuodelle 2020 1,6 milj. euroa. Momentin määrarahalla toteutetaan monivuotisia vesi- ja kalatalouden kehittämishankkeita. Määräraha on kokonaisuudessaan sidottu hankkeisiin, mutta maksatukset tapahtuvat hankkeiden edistymisen mukaan.

Momentin 30.40.41 Hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen määrärahaa siirtyi 4,2 milj. euroa vuodelle 2020. Hirvien aiheuttamat metsätalousvahingot jäivät arvioitua pienemmiksi. Momentin määrärahalla toteutetaan kehittämishankkeita ja tietojärjestelmähankkeita. Määräraha on osittain sidottu hankkeisiin, mutta maksatus tapahtuu hankkeiden edistymisen mukaan.

Momentilla 30.40.50 Riistatalouden edistäminen määrärahaa siirtyi 1,6 milj. euroa vuodelle 2020. Määräraha on osittain sidottu hankkeisiin, mutta maksatus tapahtuu hankkeiden edistymisen mukaan. Siirtyvillä varoilla on tarkoitus toteuttaa riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain 3 §:n 2 momentin mukaisia hankkeita vuoden 2020 aikana.

Momentilla 30.40.51 Kalatalouden edistäminen määrärahaa siirtyi 1,4 milj. euroa vuodelle 2020. Momentin määräraha on muutettu kolmivuotiseksi siirtomäärärahaksi. Siirtyvään määrärahaan sisältyy momentilta 30.01.23 tehty 900 000 euron kertaluonteinen siirto Omakala-tietojärjestelmän toteuttamiseen. Mainitut määrärahat myönnetään Luonnonvarakeskukselle vuoden 2020 alkupuolella. Muilla siirtyvillä määrärahoilla on tarkoitus toteuttaa kalastuslain 82 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisia hankkeita vuoden 2020 aikana.

Momentilla 30.40.53 Eräät luonnonvaratalouden valtionavut määrärahaa siirtyi 1 milj. euroa vuodelle 2020. Momentin määrärahalla toteutetaan luonnonvarataloutta edistävien hankkeiden lisäksi monivuotista metsäpuiden siemenviljelysohjelmaa ja sitä tukevia kehittämishankkeita. Määräraha on kokonaisuudessaan sidottu hankkeisiin, mutta maksatukset tapahtuvat hankkeiden edistymisen mukaan.

Momentilla 30.40.62 Elinkeinokalatalouden edistäminen määrärahaa siirtyi 20,6 milj. euroa vuodelle 2020. Määrärahaa sidotaan monivuotisen ohjelmasuunnittelun mukaisesti ja on osittain sidottu hankkeisiin. Maksatukset tapahtuvat hankkeiden edistymisen mukaan.

Momentilla 30.64.50 Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät määrärahaa siirtyi 1,8 milj. euroa vuodelle 2020. Siirtynyt määräraha on tarkoitettu Pohjois-Suomen metsäpuiden siemenkeräysten toteuttamiseen, jonka ajankohta riippuu luonnonolosuhteista. Laaja siemenkeräys toteutettiin viimeksi pohjoisessa vuonna 2018.

Valtuudet

Maa- ja metsätalousministeriön pääluokan valtuudet osoitettiin vuoden 2019 tilijaotellussa maa- ja metsätalousministeriön ja Ruokaviraston kirjanpitoyksiköille. Maa- ja metsätalousministeriön kirjanpitoyksikkö raportoi valtuuksia koskevassa talousarvion toteumalaskelmassaan momenteista 30.31.44, 30.60.44 ja 30.40.44, sekä 30.64.50 ja talousarviossa lukuun 30.40 sisällytetystä valtuuskirjauksesta.

Vuoden 2019 talousarviossa myönnettiin momentilta 30.40.44 uutta valtuutta 44 milj. euroa kestävän metsätalouden mukaisille työlajeille. Lisäksi talousarviossa uusittiin vuodelta 2018 käyttämättä jäänyt myöntämisvaltuus. Myönnetystä valtuudesta käytettiin 52,6 milj. euroa. Vuonna 2019 käytetyistä valtuuksista aiheutui samana vuonna menoja yhteensä 25,5 milj. euroa. Aikaisempina vuosina myönnettyistä valtuuksista aiheutui menoja yhteensä 24 milj. euroa. Valtuuksista aiheutuva määrärahatarve tuleville vuosille on yhteensä 33,6 milj. euroa.

1.6.3 Tuotto- ja kululaskelma

Toiminnan tuotot olivat yhteensä 2,5 milj. euroa, joka koostui lähes yksinomaan muun toiminnan tuotoista. Muun toiminnan tuotot koostuvat pääasiassa yhteistoiminnan ja yhteisrahoitteen toiminnan tuotoista, jotka lisääntyivät hiukan vuoteen 2018 verrattuna.

Toiminnan kulut nousivat jonkin verran verrattuna vuoteen 2018 ollen 38,6 milj. euroa vuonna 2019.

Rahoitustuotot lisääntyivät 10 milj. eurolla vuoteen 2018 verrattuna. Tämä on liittynyt Metsähallituksen voiton tuloutuksen kasvuun.

Siirtotalouden kulut vähenivät 50 milj. eurolla verrattuna edelliseen vuoteen. Suurin sektorikohtainen muutos tapahtui siirtotalouden kuluissa valtionhallinnolle, jotka vähenivät 51 milj. euroa. Tämä johtui pääosin siitä, että vuonna 2019 ei ollut siirtoa Maatilan talouden kehittämisrahastoon. Yhteensä ministeriön siirtotalouden kulut olivat 180 milj. euroa.

Ministeriön keräämät tuotot veroista ja pakollisista maksuista sisältävät kalastukseen, metsästykseseen ja riistanhoitoon sekä hevosurheiluun liittyviä maksuja. Nämä olivat edellisen vuoden tasolla.

Maa- ja metsätalousministeriön laskennallinen kulujäämä vuonna 2019 oli 38,3 milj. euroa.

1.6.4 Tase

Taseen kansallisomaisuuden arvo oli 2 milj. euroa, joka koostui Metsähallitukselle siirtämättömistä luonnonsuojelutarkoituksiin hankituista maa- ja vesialueista.

Käyttöomaisuuden aineettomien hyödykkeiden arvo taseessa oli 1,4 milj. euroa. Erä koostui lähinnä kala- ja riistatalouden valmiista ja keskeneräisistä tietojärjestelmistä.

Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset sisältävät Metsähallituksen peruspääoman ja muun pääoman ehdoin sijoitetut pääomat sekä ministeriön hallussa olevat osakkeet. Tämä taseen erä kasvoi 10 milj. Metsähallitukseen muun oman pääoman ehdoin sijoitetun pääoman kasvun vuoksi.

Pitkäaikaisiin saamisiin sisältyvät myönnetyt metsänparannuslainat, Venäjän federaation joukkovelkakirjalainat ja Metsähallituksen saamat valtionperinnöt ja maa-alueiden hallinnansiirrot siltä osin kuin niitä ei ole vielä otettu peruspääomaan.

Kirjanpitoyksikön valtion pääoma kasvoi 11 milj. eurolla. Valtion pääoman muutokseen vaikuttavat edellisen vuoden kulujäämä sekä siirrot koskien valtion yleisiä maksuliiketulo- tai menotilejä. Lisäksi valtion pääomaan vaikuttavat hallinnan siirtokirjaukset kirjanpitoyksiköiden välillä.

Taseen lyhytaikainen vieras pääoma oli 10,3 milj. euroa, mikä on vuoden 2018 tasoa vastaava.

Taseen loppusumma vuoden 2019 lopussa oli 3 870 505 041,17 euroa.

1.7 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Arvioinnin toteuttamistapa

Arviointi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilasta maa- ja metsätalousministeriössä vuonna 2019 perustuu osastoilla ja toimialoilla järjestettyihin arviointikokouksiin, sisäisen tarkastuksen työhön ja sen koordinointiin muiden tarkastajien tekemän työn kanssa sekä muuhun käytössä olleeseen arviointimateriaaliin. Arviointi perustuu valtiovarainministeriön suositteluun COSO-viitekehykseen.

Johtopäätökset

Maa- ja metsätalousministeriössä on talousarvioasetuksen 69 §:n mukaisesti toteutettu toiminnan laajuuteen ja sisältöön nähden riittävät menettelyt talouden ja toiminnan laillisuuden ja tuloksellisuuden suhteen sekä hallinnassa olevien varojen ja omaisuuden turvaamiseksi. Lisäksi johtamisen ja ohjaamisen edellyttämät oikeat ja riittävät tiedot taloudesta ja toiminnasta on pyritty varmistamaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta ja kattavuutta parantamalla ja kehittämällä.

Maa- ja metsätalousministeriön vastattavana tai välitettävänä olevien varojen hoito ja muille virastoille ja laitoksille siirretyt tehtävät, joista maa- ja metsätalousministeriö vastaa, ovat toteutuneet talousarviolain ja -asetuksen mukaisesti.

Käytössä olevat menettelyt antavat kohtuullisen varmuuden sisäisen valvonnan toimivuudesta maa- ja metsätalousministeriössä.

Ollennaisimmat kehittämiskohteet

Henkilöstösuunnittelun kehittämistyötä jatketaan.

Kehitetään hankehallinnon riskienhallintaa tavoitteiden saavuttamiseksi ja jatkuvuuden varmistamiseksi.

Kehitetään edelleen tulohjauksen vaikuttavuuden seurantaa.

1.8 Arviointien tulokset

Ministeriö teetti seuraavat toiminnan vaikutusten/vaikuttavuuden arvioinnit:

Toimenpiteet/tavoitteet (= arvioinnin nimi, sisältö lyhyesti ja vastuuhenkilöt/osasto)	Toteutuma (= lyhyt selite toteutuneelta osin tai syyt, jos ei toteutunut lainkaan)
Vilja-, öljy- ja valkuaiskasvien yhteistyöhankkeiden (2015–2019) toiminnan ja toiminnallisuuden arvioiminen Arvioinnin kohteena oli Vilja-, öljy- ja valkuaiskasvisektorin yhteistoimintahankkeiden (1.1.2018–31.12.2019) ja (1.1.2015–31.12.2017) toteuttaminen ja tuloksellisuus niiden tavoitteisiin nähden sekä arvio hankkeiden käytännön vaikutuksista kotimaiselle elintarvikesektorille.	Arvioinnin suorittajaksi valittiin kilpailutuksen perusteella MDI Public Oy. Arviointi tehtiin hankintasopimuksen mukaisesti aikavälillä kesäkuu – syyskuu 2019 niin että loppuraportti luovutettiin maa- ja metsätalousministeriölle 30.9.2019. Loppuraportin sisältö vastasi hankintasopimuksessa määriteltyjä tavoitteita. Arvioinnin toteuttaja esitteli arvioinnin tulokset myös VYR ry:lle hankintasopimuksessa sovitun mukaisesti. Arvioinnin johtopäätösten mukaan hankkeet ovat erittäin laajat niiden rahoituskehyksiin ja toimenpiteisiin nähden. Hankkeiden tavoitteiden edistäminen on sujunut pääosin hyvin. Arvioinnissa ko-

Toimenpiteet/tavoitteet (= arvioinnin nimi, sisältö lyhyesti ja vastuhenkilöt/osasto)	Toteutuma (= lyhyt selite toteutuneelta osin tai syyt, jos ei toteutunut lainkaan)
Arvioinnin tavoitteena oli saada tietoa VYR ry:n toteuttamien em. Hankkeiden toteutuksesta, tuloksista ja vaikutuksista peltokasvisektorin toimintaan ja kehittymiseen sekä vaikutuksista laajemmalti elintarvikesektorilla. Arvioinnin tuli sisältää myös suosituksia peltokasvisektorin yhteistoiminnan ja sen rahoituksen kehittämisestä. Vastuhenkilöt: Jukka Virolainen, Petri Koskela, Kirsi Viljanen	rostettiin hankesuunnitelman tärkeyttä, jotta hanketoiminta osataisiin mitoitaa ja kohdentaa tarkemmin hankkeen vaikuttavuuden tehostamiseksi.
Maaseutuohjelma 2014–2020: Arviointi innovointi-, koulutus- ja yhteistyövaikutuksista. (SPATIA, MDI ja TK-Eval) Vastuhenkilö: Marianne Selkäinaho	Arvioinnissa tarkastellaan Manner-Suomen maaseudun kehittämishohjelman 2014–2020 koulutus- ja yhteistyötoimenpiteiden tuloksia ja vaikutuksia sekä esitetään yleisarvio innovaatioiden edistymisestä maaseutuohjelmassa. Tapaustarkasteluissa käsitellään Suomen metsäkeskuksen hanketoimintaa ja maaseudun innovaatio- eli EIP-ryhmiä. Maaseutuohjelmassa innovaatiot ymmärretään teknologisina, sosiaalisina ja institutionaalisina uudistuksina, jotka tuottavat ratkaisuja maaseutualueita koskeviin kehittämiskysymyksiin. Tämä kehittämistavoite on moniulotteinen ja siihen pyritään vaikuttamaan monin eri keinoin. Maaseutuohjelman koulutus- ja tiedonvälitystoimenpide ja yhteistyötoimenpide ovat tämän innovaatiostrategian toimeenpanon keskeiset työkalut. Koulutus- ja tiedonvälityshankkeiden toteutus oli pääpiirteittäin edennyt suunnitellusti ja asetettujen indikaattoreiden mukaisesti. Osaamisen lisääminen on ollut tärkeää kaikilla toimialoilla. Yhteistyöhankkeita on suunnattu runsaasti pienyritysten toiminnan kehittämiseen, maaseutualueiden paikallisen kehittämisen edistämiseen ja alkutuottajien parempaan kytkentään ruokaketjuun.
Maaseutuohjelma 2014–2020: Maatalousalan kilpailukyky -arviointi (PTT ja MDI) Vastuhenkilö: Tiina Malm	Arvioinnissa analysoidaan Manner-Suomen maaseutuohjelman 2014–2020 vaikutuksia maatalousalan kilpailukykyyn kehittymiseen. Ohjelman tavoitteena on, että maatalousalan kilpailukyky vahvistuu kokonaisuutena ohjelman hallinnollisen rakenteen mukaisten eri kohdealojen ja sekä niiden alla toteutettavien toimenpiteiden kautta. Arvioinnin tulosten perusteella maaseutuohjelman toimenpiteillä ei ole onnistuttu parantamaan maatalojen taloudellista suorituskykyä siinä määrin, että vaikutukset näkyisivät sektorin kokonaistasolla tarkasteltuna. Ohjelman kilpailukykyyn kehittämisen kannalta keskeisiä investointeja ja sukupolvenvaihdoksia on kuitenkin toteutettu hyvin etenkin vahvoilla maatalousvaltaisilla alueilla. Tämän perusteella voidaan arvioida, että ohjelman toimenpiteet vahvistavat maatalousalan kilpailukykyä pitkällä aikavälillä. Ohjelman kokonaisuuden pitää jatkossa ohjata maataloussektorin rakennemuutosta kokonaisvaltaisesti kohti kilpailukykyisempää sektoria.
Maaseutuohjelma 2014–2020: Maaseutuohjelman maatalousluonnon monimuotoisuutta ja maisemaa edistävien toimenpiteiden arviointi	Arviointi käsittelee Manner-Suomen maaseutuohjelman 2014–2020 merkitystä luonnon monimuotoisuudelle ja maisemalle. Arvioinnissa tarkasteltiin sekä maaseutuohjelman toteutusta, tuloksellisuutta että ympäristöllistä vaikuttavuutta. Keskeisin tavoite oli

Toimenpiteet/tavoitteet (= arvioinnin nimi, sisältö lyhyesti ja vastuhenkilöt/osasto)	Toteutuma (= lyhyt selite toteutuneelta osin tai syyt, jos ei toteutunut lainkaan)
(Suomen ympäristökeskus ja Luonnonvarakeskus) Vastuhenkilö: Anna Schulman	vastata kolmeen EU:n jäsenmaille yhteiseen arviointikysymykseen. Lisäksi kansallisesti haluttiin selvittää eri ohjelmatoimenpiteiden vahvuuksia ja heikkouksia, sekä saada kehittämisedotuksia seuraavan rahoituskauden valmistelua varten. Arvioinnin osana toteutettiin tapaustutkimuksia eräistä vaikuttavuudeltaan heikosti tunnetuista ohjelmatoimenpiteistä. Seuraavalla rahoituskaudella luonnon monimuotoisuuden kannalta keskeisintä on turvata ja mieluiten kasvattaa ympäristökorvauksen tärkeimpien toimenpiteiden sekä ei-tuotannollisten investointien rahoitusta. Vaikuttavuudeltaan keskeisin osa ympäristökorvausta ovat ympäristösopimukset. Niiden ohella on tärkeää turvata riittävä rahoitus erilaisia ei-tuotannollisia nurmia ylläpitäville lohko-kohtaisille toimenpiteille.
Maaseutuohjelma 2014–2020: Kasvihuonekaasu- ja ammoniakkipäästöjen, hiilensidonnin sekä vesien ja maaperän tilaa edistävien toimenpiteiden arviointi maaseutuohjelmassa (Luonnonvarakeskus) Vastuhenkilö: Anna Schulman	Tässä raportissa arvioidaan, miten ohjelman kautta on pystytty saavuttamaan sille määritellyt ympäristötavoitteita. Selvitys ja kaantui kolmeen osuuteen: tapaustutkimuksiin, ympäristötoimien toteutuksen tarkasteluun ja niiden vaikuttavuuden arviointiin.
Maaseutuohjelma 2014–2020: Arviointi energiavaikutuksista (Motiva) Vastuhenkilö: Juuso Kalliokoski	Tässä arvioinnissa tarkasteltiin Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2014–2020 (maaseutuohjelma) tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta uusiutuvan energian tuotantoon ja energiatehokkuuteen liittyvien tavoitteiden saavuttamisessa. Tarkastelun ajakaus oli 2015–2018. Maatilojen kokonaisinvestoinnit uusiutuvan energian tuotantoon olivat tarkastelujaksolla 22,5 milj. euroa, josta maaseutuohjelman tuen osuus oli puolet. Myös maaseudun yritykset ovat investoineet uusiutuvan energian tuotantoon, mutta huomattavasti pienemmässä mittakaavassa. Lisäksi polttoaineiden tuotantoketjuihin tehdyt investoinnit olivat 13,1 milj. euroa, josta maaseutuohjelman tuen osuus oli 1,6 milj. euroa. Uusiutuvan energian tuotanto kasvoi maaseutuohjelman piirissä tehtyjen investointien seurauksena tasolle 342 GWh/v vuoden 2018 loppuun mennessä. Yritysten osuus tästä tuotannon kasvusta oli 32 GWh/v. Suuruusluokaltaan uusiutuvan energiantuotannon kasvu vastaa noin 17 000 tyypillisen omakotitalon vuotuista energiankulutusta. Eryyisesti hakelämpökattiloihin on investoitu, mutta myös aurinkoenergian käytön lisäys sähköntuotannossa on ollut nopeaa ja vuosittain on tehty investointeja myös biokaasun tuotantoon. Uusiutuvan energian hyödyntämistä on edistetty monipuolisesti. Tuettujen energiantuotantohankkeiden lisäksi maaseutuohjelmasta on tuettu polttoainetuotantoa, jossa erityisesti hakkeen tuotantomäärän kasvu on merkittävä valtakunnallisesti tarkasteltuna.

Toimenpiteet/tavoitteet (= arvioinnin nimi, sisältö lyhyesti ja vastuhenkilöt/osasto)	Toteutuma (= lyhyt selite toteutuneelta osin tai syyt, jos ei toteutunut lainkaan)
	Lisäksi erilaisissa kehittämishankkeissa on pureuduttu koko tuotantoketjun eri vaiheisiin mm. raaka-ainetuotantoon, logistiikkaan, tuotantoteknologiaan ja liiketoimintamalleihin.
Maaseutuohjelma 2014–2020: Selvitys maaseudun kehittämisohjelmien työllisyysvaikutuksista ja aluetaloudellisista vaikutuksista. (Luonnonvarakeskus ja Levon instituutti) Vastuhenkilö: Sanna Sihvola	Tarkastelu koski yritystoiminnan monipuolistumista, työllisyyden, palvelujen ja vaikutusmahdollisuuksien paranemista, sisältäen tieto- ja viestintäteknologian saavutettavuuden, käytön ja laadun parantamisen maaseutualueilla. Ohjelmaa koskevat tiedot ovat vuosilta 2014–2018. Maaseutuohjelman vuoteen 2018 mennessä päättyneissä hankkeissa syntyneiden uusien työpaikkojen määrä on jäljessä tavoitteesta, mutta jos otetaan huomioon käynnissä olevien hankkeiden tulokset, ollaan lähellä tavoitetta. Manner-Suomen maaseutuohjelma-alueen kaikkien maaseutuyritysten lukumäärä on laskenut aavistuksen verran ohjelmakauden alkuun verrattuna. Työpaikkojen ja uusien yritysten syntymistä tulisi siis vauhdittaa. Sikäli kun ongelmana on vähäinen kiinnostus yritysten perustamiseen, sitä voidaan pyrkiä vahvistamaan panostamalla kehittämistoimenpiteisiin esimerkiksi paikallisen omaehtoisen kehittämisen ns. Leader-toiminnalla. Ohjelmakauden alkupuolella työpaikkoja on syntynyt erityisesti teollisuuden aloilla, joten lisäpanostus olisi paikallaan erityisesti palvelualan yrityksiin ja työpaikkoihin, sillä se tukisi elinkeinojen monipuolistamistavoitetta. Koulutustoimenpiteeseen panostaminen ja yhteistyön lisääminen maaseudun yritysten ja yleisemmän tutkimus- ja kehittämistoiminnan kanssa voisi edesauttaa kasvuyritysten lisääntymistä.
Maaseutuohjelma 2014–2020: Neuvontatoimenpiteen arviointi (MDI) Vastuhenkilö: Tiina Malm	Arviointi selvitti Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2014–2020 neuvontatoimenpiteen toteutusta, tuloksia ja alustavia vaikutuksia. Maa- ja metsätalousministeriön tilaama arviointi käynnistettiin vuonna 2016, ja se toteutettiin kolmessa osassa. Tässä esitetään arvio neuvonnan tarpeellisuudesta, hyödyistä ja hallinnoinnista. Lisäksi arvioidaan neuvontajärjestelmän toivuutta ja alustavia vaikutuksia. Raportissa esitetään myös arvioita toimenpiteelle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta sekä arviointihavaintoihin perustuvat päätelmät ja suositukset. Tähän loppuraporttiin on koottu neuvontatoimenpidettä koskevat tiedot vuoden 2018 loppuun saakka.
Maaseutuohjelma 2014–2020: Viestinnän arviointi (Kaskas Media) Vastuhenkilö: Meri Kiikkala	Arvioinnissa tarkasteltiin, kuinka kohderyhmät on tavoitettu ja miten valtakunnallinen rakenne toimii eri kohderyhmien tavoittamisessa. Viestinnällä on suuri rooli maaseutuohjelman toimeenpanossa. Onnistunut viestintä houkuttelee maaseudun kehittäjiä, yrittäjiä ja asukkaita hakemaan rahoitusta ja kertomaan sen avulla saaduista tuloksista. Viestintä pitää maaseudun tärkeyttä esillä julkisessa keskustelussa ja vaikuttaa yleiseen mielipiteeseen sekä maaseudusta että EU:n jakamasta rahoituksesta. Hyvällä sisäisellä viestinnällä varmistetaan, että maaseutuohjelman eri toteuttajat jakavat tietoa ja tekevät yhteistyötä keskenään.. Hyvällä sisäisellä viestinnällä varmistetaan, että maaseutuohjelman eri toteuttajat jakavat tietoa ja tekevät yhteistyötä keskenään.

Toimenpiteet/tavoitteet (= arvioinnin nimi, sisältö lyhyesti ja vastuhenkilöt/osasto)	Toteutuma (= lyhyt selite toteutuneelta osin tai syyt, jos ei toteutunut lainkaan)
Maaseutuohjelma 2014–2020: Leader periaatteiden ja hallintomallin arviointi (MDI ja Helsingin yliopiston Ruralia instituutti) Vastuhenkilö: Laura Jänis	Arvioinnin tärkeimpiä havaintoja ja päätelmiä ovat: 1) Leader-toiminta on vakiintunut maaseudun kehittämisen toimintatapana Suomessa, 2) Leaderin hallintomalli toimii suhteellisen hyvin, mutta rohkeutta uudistua tarvitaan, 3) Leader-periaatteet ovat laajasti hyväksytyjä, mutta toteuttaminen vaihtelee, 4) Hallintomalli tukee periaatteiden toteutumista, mutta välillä on jännitteitä, 5) Leaderin suurin lisäarvo on sosiaalisessa pääomassa ja paikallistuntemuksessa ja 6) Tulevaisuudessa Leader-toimintatapaa tulee vahvistaa. Arvioinnin suositusten ytimessä on Leader-periaatteiden vahvistaminen ja hallintomallin uudistaminen. Leader-työn lisäarvoa kasvatetaan periaatteiden avulla. Leader-ryhmien innovatiivisuuden lisääminen vaatii sekä verkottumista että verkottamista. Leader-ryhmien yhdistyksenä toimimista tulee vahvistaa. Leader-ryhmien valinnassa tulee miettiä, kuinka paljon painotetaan hallinnollisia vaatimuksia ja kuinka paljon Leader-ryhmien roolia paikallisen kehityksen moottorina. Maa- ja metsätalousministeriön, Ruokaviraston, ELY-keskusten ja Leader-ryhmien rooleja ja vastuita tulee selkeyttää.
Manner-Suomen maaseudun kehittämissohjelmien aluetalous- ja työllisyysvaikutukset: Vaikuttavuusanalyysi kaudelta 2007–2013 (Luonnonvarakeskus ja Vaasan yliopisto) Vastuhenkilö: Sanna Sihvola	Arviointi käsittelee EU-osarahoitteisten Manner-Suomen maaseudun kehittämissohjelmien aluetalous- ja työllisyysvaikutuksia, ja esittelee analyysityökalun näiden arviointiin. Tutkimuksessa luodaan katsaus maaseudun kehitykseen asumisen, työn ja yrittämisen näkökulmista ja arvioidaan ohjelmakauden 2007–2013 toimenpiteiden (maatatalouden investointituet, yritysrahoitus ja kehittämishankerahoitus) kohdentumista alueille sekä syntyneitä aluetalous- ja työllisyysvaikutuksia. Arviointimenetelmä osoitti, että kehittämissohjelmalla on ollut kokonaistaloudella myönteinen vaikutus työllisyyteen ja aluetalouteen, ja sen kohdennus on ollut pääsääntöisesti onnistunutta. Sekä yritysrahoitus että kehittämishankerahoitus näyttävät tunnistavan ja tasaavan maaseudun alueellisia kehityseroja. Yritysrahoitus on kohdentunut ensi sijassa kasvuyrityksille. Kaltaistamismenetelmillä lasketuissa tuloksissa tuettujen yritysten työpaikkakehitys, taloudellinen suoriutuminen ja aluetalousvaikutus ovat olleet myönteisempiä kuin tukea saamattomien verokkiyritysten. Yritysrahoitus kanavoituu kokonaisuudessaan vaikuttaviin tukimuotoihin, mutta osa niistä on alihyödynnettyjä. Yritysrahoituksen julkisen tuen kerannaisvaikutus aluetalouden työpaikkoihin on 1,51, mutta suora verovaikutus on pieni. Tulokset tukevat yritysrahoituksen säilyttämistä yhtenä maaseudun kehittämismuotona. Maatalouden rakennetuilla on lisätty taloudellista toimeliaisuutta ja työllisyyttä enemmän kuin tiloilla keskimäärin. Kehittämishankerahoituksen aluetalous- ja työllisyysvaikutukset taas ovat ensi sijassa välillisiä. Yritysrahoituksen julkisen tuen politiikkavaikutus on myönteinen. Alueellinen räätälöinti ja paikkaperusteisuus korostuvat, mikäli ohjelman kokonaisvaikuttavuutta halutaan parantaa.
Metsälain ja metsätuholain vaikutusten arviointi (Luonnonvarakeskus)	Metsälain (1093/1996) uudistukset ja laki metsätuhojen torjunnasta (1087/2013) tulivat voimaan 1.1.2014. Metsälain ja metsä-

Toimenpiteet/tavoitteet (= arvioinnin nimi, sisältö lyhyesti ja vastuhenkilöt/osasto)	Toteutuma (= lyhyt selite toteutuneelta osin tai syyt, jos ei toteutunut lainkaan)
Vastuhenkilö: Satu Rantala	tuholain muutokset ovat pääosin onnistuneita ja ne ovat tuottaneet halutun suuntaisia muutoksia. Lain suoma valinnanvapaus on lisännyt metsänomistajien tyytyväisyyttä käytössä oleviin metsänhoito- ja hakkuumenetelmiin. Lakimuutoksen mahdollistama eri-ikäisrakenteinen metsänkasvatus on lähtenyt hyvin hitaasti liikkeelle. Metsänhoidon näkökulmasta muutokset metsissä ovat vielä pieniä, joten lakimuutosten onnistumista on syytä arvioida uudelleen joidenkin vuosien kuluttua. Metsälain muutoksen vaikutukset monimuotoisuuteen ovat toisittain osin epäselvät. Puulajimuutoksia ei ole havaittavissa, ja heikkotuottoisten soiden uudistamisvelvoitteen poistamisen vaikutukset näkyvät vasta vähitellen. Monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeiden elinympäristöjen määritelmän muutos on kuitenkin johtanut kohteiden selvään vähenemiseen. Lakimuutoksen vaikutuksia metsäluontoon tulisi selvittää tarkemmin. Metsätuholaki on ollut juurikäävän torjunnan osalta suhteellisen onnistunut, mutta hyönteistuhojen torjunnan näkökulmasta laki ei ole nykyisellään kaikilta osin toimiva, joten puutavaran poistopäivämääriä olisi aikaistettava. Säännösten selkeyttämisen ja viranomaistoiminnan näkökulmasta uudistus on ollut pääsääntöisesti onnistunut. Tutkijat suosittavat, että metsälain ja metsätuholain rikkomusten seuraamukseksi tulisi harkita hallinnollista seuraamusmaksua nykyisen sakkorangaisuksen sijasta.
Kansallisen ilmastonmuutoksen sopeutumissuunnitelman 2022 toimeenpanon väliarviointi Vastuhenkilö: Kirsi Mäkinen	Vuonna 2014 julkaistun Kansallisen ilmastonmuutoksen sopeutumissuunnitelman 2022 päämääränä on, että suomalaisella yhteiskunnalla on kyky hallita ilmastonmuutokseen liittyvät riskit ja sopeutua ilmastossa tapahtuviin muutoksiin. Suunnitelman väliarvioinnissa arvioitiin sen toimeenpanon tilaa sekä kehittämistarpeita toimeenpanon edistämiseksi. Arvioinnin mukaan tietoisuus ilmastonmuutoksesta ja sopeutumistarpeesta on kasvanut hallinnon toimijoiden keskuudessa. Ilmastonmuutoksen vaikutuksia ja riskejä käsitellään lisäksi nykyisin aiempaa laajemmin tiedon tuotannossa. Ilmatoriskien hallinta on kuitenkin vielä osin puutteellista. Paneutumalla ja panostamalla enemmän sopeutumistoimien suunnitteluun ja toimeenpanoon ilmastonmuutoksen haitallisia seurauksia voitaisiin rajoittaa nykyistä tehokkaammin. Keskeisiä kehittämistarpeita ovat tietoisuuden lisääminen sää- ja ilmatoriskeistä ja sopeutumismahdollisuuksista, sopeutumiseen liittyvien roolien ja vastuiden selkeyttäminen sekä koordinaation varmistaminen. Lisäksi tulisi kehittää toimialakohtaista ohjausta sekä työkaluja ja opastusta, joilla erityisesti alueelliset ja paikalliset toimijat voivat omatoimisesti vahvistaa sopeutumiskykyään.

1.9 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Väärinkäytökset ja rikokset

Väärinkäytöksiä tai rikoksia ei havaittu vuonna 2019.

Takaisinperinnät

Takaisinperintöjä ei tehty vuonna 2019.

2 Talousarvion toteumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2019	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	696,00	30	29,82	0,00	100
11.04.01. Arvonlisävero	696,00	30	29,82	0,00	100
12. Sekalaiset tulot	97 148 645,45	80 209 664	80 279 600,98	69 937,20	100
12.23.99. Valtioneuvoston kanslian muut tulot	1 631,36	33 725	33 724,65	0,00	100
12.30.03. Elinkeinokalatalouden kehittämiseen saatavat tulot EU:lta	12 758 072,35	10 000 000	10 561 671,55	561 671,55	106
12.30.04. EU:lta saatavat muut tulot	455 187,41	395 122	395 121,63	0,00	100
12.30.20. Maa- ja metsätalousministeriön osuus rahapeli-toiminnan tuotosta	40 585 801,70	40 500 000	40 088 330,15	-411 669,85	99
12.30.41. Tenojoen kalastuslupamaksut	1 172 993,96	500 000	550 867,53	50 867,53	110
12.30.42. Hirvieläinten metsästysmaksut	5 258 779,65	5 375 000	5 597 309,00	222 309,00	104
12.30.44. Kalastonhoitomaksut	8 561 226,00	9 386 000	8 903 260,00	-482 740,00	95
12.30.45. Riistanhoitomaksut	11 786 779,85	11 751 000	11 880 498,97	129 498,97	101
12.30.99. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnon alan muut tulot	322 650,03	718 852	718 852,28	0,00	100
12.39.04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	16 202 029,52	1 464 734	1 464 734,10	0,00	100
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	43 493,62	85 231	85 231,12	0,00	100
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	92 714 195,98	102 902 993	102 902 992,52	0,00	100
13.01.05. Korot muista lainoista	8 701,51	6 691	6 690,78	0,00	100
13.03.01. Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot	1 216,38	1 302	1 301,74	0,00	100
13.05.01. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset	92 704 278,09	102 895 000	102 895 000,00	0,00	100
15. Lainat	106 809,35	67 615	67 615,20	0,00	100
15.01.04. Muiden lainojen lyhennykset	106 809,35	67 615	67 615,20	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	189 970 346,78	183 180 301	183 250 238,52	69 937,20	100

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2019 määrärahojen käyttö vuonna 2019	Siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2019	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
							Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2019	Käyttö vuonna 2019 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
23. Valtioneuvoston kanslia	136 768,03	659 020	581 178,98	77 841,16	659 020,14	0,00	59 095,93	716 095,93	638 254,77	77 841,16
23.01.24. Suomen EU-puheenjohtajuus (S2)	136 000,00	657 000	579 158,84	77 841,16	657 000,00	0,00	59 095,93	716 095,93	638 254,77	77 841,16
23.01.29. Arvonlisäveromenot (A)	768,03	2 020	2 020,14		2 020,14	0,00				
24. Ulkoministeriön hallinnonala		0				0,00	6 815,52	6 815,52	6 310,75	0,00
24.90.68. Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö (S3)		0				0,00	6 815,52	6 815,52	6 310,75	0,00
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	78 843,61	11 417	11 416,92		11 416,92	0,00	0,00	10 215,00	10 215,00	0,00
28.01.29. Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	1 648,29	1 202	1 201,92		1 201,92	0,00				
28.60.12. Osaamisen kehittäminen (S2)	7 104,00	10 215	10 215,00		10 215,00	0,00		10 215,00	10 215,00	0,00
28.99.95. Satunnaiset säädosperusteiset menot (A)	70 091,32									
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	274 113 386,39	246 144 102	184 863 299,19	54 227 208,79	239 090 507,98	7 053 594,06	47 014 531,62	231 026 840,81	162 364 902,27	67 197 709,21
30.01.01. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (S2)	23 930 900,00	22 984 000	15 371 614,58	7 612 385,42	22 984 000,00	0,00	9 146 576,42	32 130 576,42	24 513 998,83	7 612 385,42
30.01.01.1. Ministeriön kulutusmenot (KPY)	10 287 900,00	6 500 000	4 257 659,97	2 242 340,03	6 500 000,00	0,00	2 444 677,00	8 944 677,00	6 698 144,80	2 242 340,03
30.01.01.2. Ministeriön palkkaukset (KPY)	13 643 000,00	16 484 000	11 113 954,61	5 370 045,39	16 484 000,00	0,00	6 701 899,42	23 185 899,42	17 815 854,03	5 370 045,39

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN JULKAISUJA 2020:4

Päälukon, momentin ja tilijaoittelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2019 määrärahojen käyttö vuonna 2019	Siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2019	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
							Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2019	Käyttö vuonna 2019 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
30.01.22.	Tutkimus ja kehittäminen (S3)	798 000,00	943 000	56 751,52	886 248,48	943 000,00	0,00	1 028 760,18	1 971 760,18	896 704,90	1 075 055,28
30.01.29.	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan arvonnisäveromenot (A)	1 079 148,34	1 106 902	1 106 902,32		1 106 902,32	0,00				
30.01.66.	Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (A)	4 163 721,55	4 539 000	4 309 010,16		4 309 010,16	229 989,84				
	30.01.66.1. Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet	2 563 721,55	2 689 000	2 493 010,16		2 493 010,16	195 989,84				
	30.01.66.2. Euroopan metsäinstituutin rahoitus (EK) (enintään)	1 600 000,00	1 600 000	1 600 000,00		1 600 000,00	0,00				
	30.01.66.3. Muut harkinnanvaraiset maksut (EK) (enintään)		250 000	216 000,00		216 000,00	34 000,00				
30.10.50.	Valtionapu maaseudun elinkeinojen kehittämiseen (S3)	5 266 000,00	5 266 000	4 987 006,76	278 993,24	5 266 000,00	0,00	380 873,24	5 646 873,24	5 367 880,00	278 993,24
30.10.54.	Rahapelitoiminnan tuotolla rahoitettava hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistäminen (S2)	40 182 000,00	40 092 000	32 637 118,94	7 454 881,06	40 092 000,00	0,00	8 050 025,00	48 142 025,00	40 682 945,36	7 454 881,06
30.10.55.	Valtionapu 4H-toimintaan (S2)	3 905 000,00	3 905 000	3 905 000,00		3 905 000,00	0,00		3 905 000,00	3 905 000,00	0,00
30.10.63.	Maaseudun kehittäminen (S3)	2 000 000,00	2 090 000	1 317 344,25	772 655,75	2 090 000,00	0,00	1 025 804,20	3 115 804,20	1 777 905,24	1 337 898,96
	30.10.63.1. Valtakunnalliset tutkimus- ja kehittämishankkeet (KPY)	682 000,00	622 000	84 911,08	537 088,92	622 000,00	0,00	887 473,37	1 509 473,37	470 809,56	1 038 663,81
	30.10.63.2. Kylätoiminnan valtionapu (KPY)	1 100 000,00	1 200 000	1 200 000,00		1 200 000,00	0,00		1 200 000,00	1 200 000,00	0,00
	30.10.63.3. Maaseutupolitiikan neuvosto (KPY)	68 000,00	68 000	27 944,78	40 055,22	68 000,00	0,00	32 448,43	100 448,43	60 393,21	40 055,22

MAA- JA METSÄTALOUSHALLITUKSEN JULKAISUJA 2020:4

Päälukon, momentin ja tilijaoittelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2019 määrärahojen käyttö vuonna 2019	Siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2019	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
							Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2019	Käyttö vuonna 2019 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
30.10.63.4. Saaristoasiain neuvottelukunta (KPY)	150 000,00	150 000	4 488,39	145 511,61	150 000,00	0,00	105 882,40	255 882,40	46 702,47	209 179,93
30.10.63.5. Kyläkaupat monipalvelukeskuksina -kokeiluhankkeet(KPY)		50 000		50 000,00	50 000,00	0,00		50 000,00		50 000,00
30.20.20. Eläinlääkintähuolto ja kasvin-tuhoojien torjunta (A)	16 070,02	50 000	49 755,60		49 755,60	244,40				
30.20.20.2. Eläintautitorjunnan ja eläinsuojelun menot (KPY)	16 070,02	50 000	49 755,60		49 755,60	244,40				
30.20.47. Ruokaketjun kehittäminen (S3)	6 619 000,00	2 945 000	246 975,44	2 698 024,56	2 945 000,00	0,00	8 964 957,16	11 909 957,16	3 980 389,93	7 929 567,23
30.20.47.1. Ruokaketjun kehittämishankkeet (KPY)	500 000,00	1 000 000		1 000 000,00	1 000 000,00	0,00	1 703 919,93	2 703 919,93	1 203 919,93	1 500 000,00
30.20.47.2. Muu ruokaketjun kehittäminen (KPY)	4 369 000,00	1 495 000	67 002,24	1 427 997,76	1 495 000,00	0,00	5 794 874,95	7 289 874,95	1 991 820,29	5 298 054,66
30.20.47.3. Ruoka-akatemia (KPY)		200 000	79 973,20	120 026,80	200 000,00	0,00		200 000,00	79 973,20	120 026,80
30.20.47.4. ProPakuri (KPY)		50 000	20 000,00	30 000,00	50 000,00	0,00	77 629,94	127 629,94	97 629,94	30 000,00
30.20.47.5. Pro Luomu ry (KPY)	100 000,00						60 000,00	60 000,00		60 000,00
30.20.47.6. Suomalainen ruoantuotanto	1 500 000,00						1 238 532,34	1 238 532,34	477 107,65	761 424,69
30.20.47.7. Arktiset Aromit (KPY)	150 000,00	200 000	80 000,00	120 000,00	200 000,00	0,00	90 000,00	290 000,00	129 938,92	160 061,08
30.20.60. Siirto interventiorahastoon (K)	200 000,00	170 000	170 000,00		170 000,00	0,00				
30.20.61. Siirto Maatilatalouden kehittämisrahastoon (S3)	49 000 000,00									
30.20.62. Eräät valtionavut (S2)	587 000,00	587 000	271 071,91	315 928,09	587 000,00	0,00	221 095,98	808 095,98	492 167,89	315 928,09

MAA- JA METSÄTALOUSHANKEJEN JULKAISUJA 2020:4

Pääloukan, momentin ja tilijaoittelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2019 määrärahojen käyttö vuonna 2019	Siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2019	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
							Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2019	Käyttö vuonna 2019 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
30.20.62.2. Valtionavut valtakunnallisille eläinsuojelu-järjestöille (KPY)	87 000,00	87 000	87 000,00		87 000,00	0,00		87 000,00	87 000,00	0,00
30.20.62.3. Valtionapu Helsingin yliopistolle (KPY)	400 000,00	400 000	144 847,47	255 152,53	400 000,00	0,00	221 095,98	621 095,98	365 943,45	255 152,53
30.20.62.4. Eläinkokeita korvaavat vaihtoehtoiset tutkimusmenetelmät (KPY)	100 000,00	100 000	39 224,44	60 775,56	100 000,00	0,00		100 000,00	39 224,44	60 775,56
30.40.21. Vesivarojen käytön ja hoidon menot (S3)	758 000,00	2 101 000	285 119,25	1 815 880,75	2 101 000,00	0,00	0,00	2 101 000,00	285 119,25	1 815 880,75
30.40.22. Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen (S3)	6 751 968,00	5 367 246	2 264 970,36	3 102 276,04	5 367 246,40	0,00	8 506 128,26	13 873 374,66	6 479 672,60	5 993 702,06
30.40.22.1. Muu luonnonvara- ja biotalouden edistäminen	3 834 072,00						2 815 609,90	2 815 609,90	1 996 229,44	819 380,46
30.40.22.3. Puu liikkeelle	2 642 896,00						3 788 764,05	3 788 764,05	1 744 646,78	2 044 117,27
30.40.22.4. Kiertotalouden läpimurto	200 000,00						1 478 489,64	1 478 489,64	50 561,35	27 928,29
30.40.22.5. Suomalainen ruoantuotanto	75 000,00						423 264,67	423 264,67	423 264,67	0,00
30.40.31. Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen (S3)	3 775 000,00	497 000		497 000,00	497 000,00	0,00	1 161 500,00	1 658 500,00		1 658 500,00
30.40.31.1. Muu vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen	1 274 000,00						0,00	0,00		0,00
30.40.31.2. Luontopolitiikka	2 501 000,00						1 161 500,00	1 161 500,00		1 161 500,00
30.40.40. Eräät luonnonvaratalouden korvaukset (A)	51 310,95	335 891				335 890,53				

Päälukon, momentin ja tilijaoittelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2019 määrärahojen käyttö vuonna 2019	Siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2019	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
							Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2019	Käyttö vuonna 2019 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
30.40.41.	Hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (S3)	4 575 000,00	4 711 000	2 316 000,00	2 395 000,00	4 711 000,00	0,00	3 079 599,95	7 790 599,95	3 533 542,63	4 257 057,32
30.40.42.	Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (S2)	2 007 801,43	3 371 046	2 708 663,39	662 382,82	3 371 046,21	0,00	80,12	3 371 126,33	2 708 743,51	662 382,82
30.40.44.	Tuki puuntuotannon kestävyys- turvaamiseen (A)	49 096 656,10	55 930 000	49 442 530,71		49 442 530,71	6 487 469,29				
30.40.45.	Metsäluonnon hoidon edistäminen (S3)	5 027 000,00	5 027 000	4 863 872,95	163 127,05	5 027 000,00	0,00	933 903,14	5 960 903,14	5 797 776,09	163 127,05
30.40.46.	Valtionapu Suomen metsäkeskukselle (S2)	40 183 000,00	39 160 000	39 160 000,00		39 160 000,00	0,00		39 160 000,00	39 160 000,00	0,00
30.40.50.	Riistatalouden edistäminen (S2)	11 904 475,00	11 751 000	10 134 350,35	1 616 649,65	11 751 000,00	0,00	773 797,78	12 524 797,78	10 908 148,13	1 616 649,65
30.40.51.	Kalatalouden edistäminen (S3)	3 365 335,00	3 980 017	2 550 693,18	1 429 323,40	3 980 016,58	0,00	1 362 791,57	5 342 808,15	3 913 484,75	1 429 323,40
	30.40.51.1. Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry (EK)	50 000,00	50 000	50 000,00		50 000,00	0,00		50 000,00	50 000,00	0,00
	30.40.51.2. Muu kalatalouden edistäminen	3 315 335,00	3 930 017	2 500 693,18	1 429 323,40	3 930 016,58	0,00	1 362 791,57	5 292 808,15	3 863 484,75	1 429 323,40
30.40.53.	Eräät luonnonvaratalouden valtionavut (S2)	932 000,00	1 332 000	301 547,52	1 030 452,48	1 332 000,00	0,00	563 861,00	1 895 861,00	865 408,52	1 030 452,48
30.40.62.	Elinkeinokalatalouden edistäminen (S3)	295 000,00	20 396 000		20 396 000,00	20 396 000,00	0,00	796 206,22	21 192 206,22	495 367,64	20 691 000,00
	30.40.62.3. Kansalliset toimenpiteet	295 000,00	295 000		295 000,00	295 000,00	0,00	796 206,22	1 091 206,22	495 367,64	590 000,00
	30.40.62.4. EMKR-hankkeiden EU:n rahoitusosuudet		10 911 000		10 911 000,00	10 911 000,00	0,00		10 911 000,00		10 911 000,00
	30.40.62.5. EMKR-hankkeiden kansallinen rahoitusosuus (EK) (varattu)		9 190 000		9 190 000,00	9 190 000,00	0,00		9 190 000,00		9 190 000,00

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN JULKAISUJA 2020:4

Pääloukan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji		Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2019 määrärahojen käyttö vuonna 2019	Siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2019	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
								Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2019	Käyttö vuonna 2019 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
30.40.83.	Lainat puuntuotannon kestävyuden turvaamiseen (S3)	50 000,00						100 000,00	100 000,00	0,00	50 000,00
30.64.50.	Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät (S3)	7 594 000,00	7 507 000	6 407 000,00	1 100 000,00	7 507 000,00	0,00	918 571,40	8 425 571,40	6 600 647,00	1 824 924,40
	30.64.50.1. Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät	6 494 000,00	6 407 000	6 407 000,00		6 407 000,00	0,00		6 407 000,00	6 407 000,00	0,00
	30.64.50.2. Pohjois-Suomen metsäpuiden siemenhuolto	1 100 000,00	1 100 000		1 100 000,00	1 100 000,00	0,00	918 571,40	2 018 571,40	193 647,00	1 824 924,40
Määrärahatilit yhteensä		274 328 998,03	246 814 539	185 455 895,09	54 305 049,95	239 760 945,04	7 053 594,06	47 080 443,07	231 759 967,26	163 019 682,79	67 275 550,37

Kirjanpitoyksikön talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €)								Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1 000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy ²⁾	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö	Vuoden 2019 valtuudet						Talousar- vio- menot 2019	Määräraha- tarve 2020	Määräraha- tarve 2021	Määräraha- tarve 2022	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
		Uudet valtuu- det	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttä- mättä	Uusittavissa 2020 TA:ssa						
30.31.44 Tuki puuntuotannon kestävyyden turvaamiseen	207 592							27					
Aikaisempien vuosien valtuudet	207 592							27					
30.60.44 ja 30.40.44 Tuki puuntuotannon kestävyyden turvaamiseen	860 235	44 000	30 448	74 448	52 636	21 811	21 811	49 413	26 590	4 920	1 405	718	33 633
Aikaisempien vuosien valtuudet	860 235							23 963	4 290	1 220	605	332	6 447
Vuonna 2019 käytettävissä olleet valtuudet		44 000	30 448	74 448	52 636	21 811	21 811	25 450	22 300	3 700	800	386	27 186
30.40 Luonnonvaratalous		2 000		2 000		2 000							
Vuonna 2019 käytettävissä olleet valtuudet		2 000		2 000		2 000							
30.64.50 Metsähallituksen eräät julkiset hallintotohtävät		1 100		1 100		1 100							
Vuonna 2019 käytettävissä olleet valtuudet		1 100		1 100		1 100							
Yhteensä	1 067 827	47 100	30 448	77 548	52 636	24 911	21 811	49 440	26 590	4 920	1 405	718	33 633
Aikaisempien vuosien valtuudet	1 067 827							23 990	4 290	1 220	605	332	6 447
Vuonna 2019 käytettävissä olleet valtuudet		47 100	30 448	77 548	52 636	24 911	21 811	25 450	22 300	3 700	800	386	27 186

* Momentin 30.31.44 ja 30.60.44 valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve kohdentuvat talousarviossa momentille 30.40.44

3 Tuotto- ja kululaskelma

	1.1.2019–31.12.2019		1.1.2018–31.12.2018	
TOIMINNAN TUOTOT				
aksullisen toiminnan tuotot	1 200,00		0,00	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	50,46		50,46	
Muut toiminnan tuotot	<u>2 475 514,79</u>	2 476 765,25	<u>1 778 896,34</u>	1 778 946,80
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	49 731,18		58 272,75	
Henkilöstökulut	19 375 616,45		18 512 404,34	
Vuokrat	57 919,04		62 790,76	
Palvelujen ostot	11 489 083,62		12 130 514,23	
Muut kulut	4 454 837,70		4 190 459,29	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-515 000,00		0,00	
Poistot	240 759,24		462 373,94	
Sisäiset kulut	<u>3 481 055,42</u>	<u>-38 634 002,65</u>	<u>2 301 698,23</u>	<u>-37 718 513,54</u>
JÄÄMÄ I		-36 157 237,40		-35 939 566,74
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	103 020 743,22		92 839 205,04	
Rahoituskulut	<u>-1 383,66</u>	103 019 359,56	<u>-11 580,94</u>	92 827 624,10
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	372 755,26		400 046,67	
Satunnaiset kulut	<u>-1 859 359,20</u>	<u>-1 486 603,94</u>	<u>-1 568 369,34</u>	<u>-1 168 322,67</u>
JÄÄMÄ II		65 375 518,22		55 719 734,69
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Tuotot				
Siirtotalouden tuotot EU:n toimielimiltä ja muilta elimiltä	<u>10 956 793,18</u>	10 956 793,18	<u>13 213 259,76</u>	13 213 259,76
Kulut				
Siirtotalouden kulut paikallishallinnolle	20 000,00		71 231,95	
Siirtotalouden kulut elinkeinoelämälle	79 867 996,35		105 806 898,81	
Siirtotalouden kulut voittoa	95 953 631,87		68 630 464,99	

	1.1.2019–31.12.2019		1.1.2018–31.12.2018	
tavoittelemattomille yhteisöille				
Siirtotalouden kulut kotitalouksille	4 000,00		0,00	
Muut siirtotalouden kulut ulkomaille	443 225,53		444 110,26	
Siirtotalouden kulut valtionhallinnolle	2 120 227,22		53 094 438,90	
Muut siirtotalouden kulut	<u>1 600 000,00</u>	<u>-180 009 080,97</u>	<u>1 600 000,00</u>	<u>-229 647 144,91</u>
JÄÄMÄ III		-103 676 769,57		-160 714 150,46
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Verot ja veronluonteiset maksut	67 020 265,65		67 365 347,16	
Perityt arvonlisäverot	29,82		696,00	
Suoritettavat arvonlisäverot	<u>-1 633 842,99</u>	<u>65 386 452,48</u>	<u>-1 560 625,26</u>	<u>65 805 417,90</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-38 290 317,09</u>		<u>-94 908 732,56</u>

4 Tase

	31.12.2019		31.12.2018	
VASTAAVAA				
KANSALLISOMAISUUS				
Maa- ja vesialueet	2 116 066,28	<u>2 116 066,28</u>	1 153 064,31	<u>1 153 064,31</u>
KANSALLISOMAISUUS YHTEENSÄ		2 116 066,28		1 153 064,31
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIK. SIIJOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Muut pitkävaikutteiset menot	892 543,51		240 759,24	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>515 000,00</u>	1 407 543,51	<u>892 543,51</u>	1 133 302,75
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Rakennusmaa- ja vesialueet	329 437,25		530 075,39	
Muut aineelliset hyödykkeet	<u>3 033,00</u>	332 470,25	<u>3 033,00</u>	533 108,39
KÄYTTÖMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	15 706,24		15 706,24	
Liikelaistosten peruspääomat	2 601 446 795,86		2 600 935 160,52	
Liikelaistoksiin muun oman pääoman ehdoin sijoitetut pääomat	<u>1 255 036 022,46</u>	<u>3 856 498 524,56</u>	<u>1 244 268 823,93</u>	<u>3 845 219 690,69</u>
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET YHTEENSÄ		3 858 238 538,32		3 846 886 101,83
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
VAIHTO-OMAISUUS				
Valmiit tuotteet/Tavarat	<u>391,83</u>	391,83	<u>391,83</u>	391,83
PITKÄAIKAISET SAAMISET				
Pitkäaikaiset saamiset	<u>1 078 956,70</u>	1 078 956,70	<u>1 515 574,03</u>	1 515 574,03
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	3 140,45		50,40	
Valuuttamääräiset lainasaamiset	140 398,88		137 750,31	
Siirtosaamiset	2 269 004,92		1 485 515,88	
Muut lyhytaikaiset saamiset	9 738,83		86 990,88	
Ennakkomaksut	<u>6 648 648,96</u>	9 070 932,04	<u>8 067 041,56</u>	9 777 349,03
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kirjanpitoyksikön tulotilit	<u>156,00</u>	<u>156,00</u>	<u>150,00</u>	<u>150,00</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		10 150 436,57		11 293 464,89
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>3 870 505 041,17</u>		<u>3 859 332 631,03</u>

	31.12.2019		31.12.2018	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	788 608 364,76		788 608 364,76	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	3 060 005 310,10		3 041 422 175,38	
Pääoman siirrot	49 889 036,48		113 491 867,28	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-38 290 317,09</u>	3 860 212 394,25	<u>-94 908 732,56</u>	3 848 613 674,86
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Saadut ennakot	327 661,55		1 101 436,08	
Ostovelat	5 037 432,86		5 283 378,39	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	409 510,33		376 549,17	
Edelleen tilittävät erät	380 510,69		406 404,09	
Siirtovelat	3 896 862,19		3 411 092,77	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>240 669,30</u>	<u>10 292 646,92</u>	<u>140 095,67</u>	<u>10 718 956,17</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		10 292 646,92		10 718 956,17
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>3 870 505 041,17</u>		<u>3 859 332 631,03</u>

5 Liitetiedot

Seuraavassa on esitetty tilinpäätösohjeen mukaiset liitteet; 17 kpl.

Liite 1: Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja vertailtavuus

Kirjanpitoyksikön taloushallintoon liittyviä palveluja tuottaa Valtion talous- ja henkilöhallinnon palvelukeskus.

Kirjanpitoyksiköllä ei ole muita ulkomaanrahan määräisiä velkoja ja muita sitoumuksia kuin Valtion viljavaraston vanhoihin saamisiin liittyvä joukkovelkakirjalaina Russian Federation, jonka arvostamisessa käytetty kurssi (USD) oli 31.12.2019 – 1,1234.

Valtion virka- ja työehtosopimuksessa sopimuskaudelle 2018–2020 (9.3.2018) on sopimuksen 6 §:ssä kirjattu, että virkamiehelle ja työntekijälle, jonka palvelussuhde on alkanut viimeistään 3.9.2018 ja palvelussuhde on keskeytymättä jatkunut 18.11.2018 saakka, maksetaan tammikuun 2019 palkanmaksun yhteydessä erillinen kertaerä. Kertaerä on suuruudeltaan 9,2 %:a yleisen virka- ja työehtosopimuksen 7 §:n mukaisesta kuukausipalkkauksesta. Kertaerää ei ole jaksotettu tilikaudelle 2018, vaan se kirjataan kokonaisuudessaan tilikauden 2019 menoksi.

Tilinpäätökseen on kirjattu virastojen väliset saatavat ja velat 16.1.2020 tiedossa olleiden laskujen tai ministeriössä tehtyjen tuloutusten perusteella.

Tilinpäätös on laadittu vakiintuneiden arvostus- ja jaksotusperiaatteiden mukaisesti.

**Liite 2:
Nettoutetut tulot ja menot**

Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2018	Talousarvio2019 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2019 määrärahojen		Tilinpäätös 2019	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö vuonna 2019	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2019	Käyttö vuonna 2019 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
30.01.01. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v) nettob	Bruttomenot	25 370 496,72	24 334 000	17 441 338,23		25 053 723,65				26 583 722,48	
	Bruttotulot	1 439 596,72	1 350 000	2 069 723,65		2 069 723,65				2 069 723,65	
	Nettomenot	23 930 900,00	22 984 000	15 371 614,58	7 612 385,42	22 984 000,00	0,00	9 146 576,42	32 130 576,42	24 513 998,83	7 612 385,42
30.01.22. Tutkimus ja kehittäminen (Siirtomääräraha 3 v) nettob	Bruttomenot	1 051 986,49		242 937,81		1 129 186,29				1 180 742,86	
	Bruttotulot	253 986,49		186 186,29		186 186,29				284 037,96	
	Nettomenot	798 000,00	943 000	56 751,52	886 248,48	943 000,00	0,00	1 028 760,18	1 971 760,18	896 704,90	1 075 055,28
30.40.21. Vesivarojen käytön ja hoidon menot (Siirtomääräraha 3 v) nettob	Bruttomenot	758 000,00		285 119,25		2 101 000,00				285 119,25	
	Bruttotulot	0,00									
	Nettomenot	758 000,00	2 101 000	285 119,25	1 815 880,75	2 101 000,00	0,00	0,00	2 101 000,00	285 119,25	1 815 880,75

**Liite 3:
Arviomäärärahojen ylitykset**

Pääloukan ja momentin numero ja nimi	Talousarvio (TA + LTA:t)	Ylitys	Ylitys %
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala			
30.20.20. Eläinlääkintähuolto ja kasvintuhojien torjunta (arviomääräraha)	5 948 000	539 625,00	9 %
Pääloukat yhteensä	5 948 000	539 625,00	9 %

**Liite 4:
Peruutetut siirretyt määrärahat**

Pääloukan ja tilijaottelun numero ja nimi	Peruutettu	
	Tilijaottelu	Yhteensä
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala		504,77
Vuosi 2017		504,77
24.90.68 Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö	504,77	
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala		1 464 229,33
Vuosi 2017		1 455 838,58
30.40.22.4 Kiertotalouden läpimurto	1 400 000,00	
30.40.62.3 Kansalliset toimenpiteet	5 838,58	
30.40.83 Lainat puuntuotannon kestävyden turvaamiseen	50 000,00	
Vuosi 2018		8 390,75
30.01.01.1 ministeriön kulutusmenot	4 192,17	
30.10.54 Hevostalouden edistäminen hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistämiseen tarkoitettulla rahapeli-toiminnan tuotolla	4 198,58	
Pääloukat yhteensä		1 464 734,10
Vuosi 2017		1 456 343,35
Vuosi 2018		8 390,75

Liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2019	2018
Henkilöstökulut	16 413 678,74	15 811 606,16
Palkat ja palkkiot	15 990 847,22	15 811 740,56
Tulosperusteiset erät		0,00
Lomapalkkavelan muutos	422 831,52	-134,40
Henkilösivukulut	2 961 937,71	2 700 798,18
Eläkekulut	2 685 267,08	2 504 264,31
Muut henkilösivukulut	276 670,63	196 533,87
Yhteensä	19 375 616,45	18 512 404,34
Johdon palkat ja palkkiot, josta	405 615,89	395 309,50
- tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	480,00	480,00
Johto	240,00	240,00
Muu henkilöstö	240,00	240,00

Liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kirjanpitoyksikössä yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta. Varainhoitovuoden aikana ei ole tehty muutoksia poistosuunnitelmaan.

Maa- ja metsätalousministeriöllä ei ole esitettävää tällä liitteellä.

Liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Maa- ja metsätalousministeriöllä ei ole esitettävää tällä liitteellä.

Liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2019	2018	Muutos 2019–2018
Korot euromääräisistä saamisista	37 780,55	23 314,06	14 466,49
Korot valuuttamääräisistä saamisista	69 966,12	76 131,95	-6 165,83
Emissio-, pääoma- ja kurssierot saamisista	16 694,81	34 270,38	-17 575,57
Osingot	1 301,74	1 216,38	85,36
Liikelayosten voiton tuloutukset	102 895 000,00	92 704 278,09	10 190 721,91
Muut rahoitustuotot	0,00	-5,82	5,82
Rahoitustuotot yhteensä	103 020 743,22	92 839 205,04	10 181 538,18
Rahoituskulut	2019	2018	Muutos 2019–2018
Korot euromääräisistä veloista	68,03	541,35	-473,32
Sijoitusten ja lainasaamisten tileistäpoistot	1 315,63	7 290,53	-5 974,90
Muut rahoituskulut	0,00	3 749,06	-3 749,06
Rahoituskulut yhteensä	1 383,66	11 580,94	-10 197,28
Netto	103 019 359,56	92 827 624,10	10 191 735,46

Liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Sektori	Lainapääoma 31.12.2019	Lisäys 2019	Vähennys 2019	Lainapääoma 31.12.2018	Pääomamuutos 2019–2018
Yritykset ja asuntoyhteisöt	4 121,11	0,00	2 363,42	6 484,53	-2 363,42
Yritykset	923,99	0,00	395,69	1 319,68	-395,69
- Yksityiset yritykset	923,99	0,00	395,69	1 319,68	-395,69
Asuntoyhteisöt	3 197,12	0,00	1 967,73	5 164,85	-1 967,73
Kotitaloudet	158 631,05	0,00	63 465,81	222 096,86	-63 465,81
Työnantaja- ja muut elinkeinoharjoittajien kotitaloudet	114 498,53	0,00	40 342,01	154 840,54	-40 342,01
-Maatilataloudenharjoittajien kotitaloudet	114 498,53	0,00	40 342,01	154 840,54	-40 342,01
Palkansaajakotitaloudet	44 132,52	0,00	23 123,80	67 256,32	-23 123,80
Sektori tuntematon	1 714,57	0,00	3 101,60	4816,17	-3 101,60
Ei tiedossa	1 714,57	0,00	3 101,60	4816,17	-3 101,60
Ulkomaat	971 092,26	0,00	142 986,32	1 090 523,28	-119 431,02
Muut maat ja kansainväliset järjestöt	971 092,26	0,00	*) 142 986,32	1 090 523,28	-119 431,02
Yhteensä	1 135 558,99	0,00	211 917,15	1 323 920,84	-188 361,85

Kohdassa Ulkomaat oleva erä on dollarimääräinen joukkovelkakirjasaaminen Venäjän valtiolta.

Tämän saamisen tasearvosta on pitkäaikaisissa saamisissa 0,83 milj. euroa ja lyhytaikaisissa saamisissa 0,14 milj. euroa.

Kyse ei ole talousarviotaloudesta annetuista lainoista vaan Valtion viljavaraston saatavista, jotka on muunnettu joukkovelkakirjasaamiseksi

*) Siltä osin kun vähennys poikkeaa pääomamuutoksesta, kyse on valuuttakurssin vaikutuksesta.

**Liite 10:
Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset**

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	31.12.2019						31.12.2018	
	Kappalemäärä	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo	Omistus- osuus %	Myyntioikeuksien alaraja %	Saadut osingot	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	2 134	20 315,68	15 706,24	0,00	0,00	1 301,74	19 462,08	15 706,24
AKTIA A	2 134	20 315,68	15 706,24	0,00	0,00	1 301,74	19 462,08	15 706,24
Osakkeet ja osuudet yhteensä		20 315,68	15 706,24	0,00	0,00	1 301,74	19 462,08	15 706,24

Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset

	Kirjanpitoarvo 31.12.2019	Kirjanpitoarvo 31.12.2018
Liikelaitos Metsähallitus	3 856 482 818,32	3 845 203 984,45
- Peruspääoma	2 601 446 795,86	2 600 935 160,52
- Muu oma pääoma	1 255 036 022,46	1 244 268 823,93
Yhteensä	3 856 482 818,32	3 845 203 984,45

**Liite 11:
Taseen rahoituserät ja velat**

31.12.2019	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle	1-5	Yli	Alle	1-5	Yli	
	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Euromääräiset lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	164 466,73	164 466,73
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	156,00	0,00	0,00	156,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	156,00	0,00	164 466,73	164 622,73

**Liite 12:
Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut**

Maa- ja metsätalousministeriöllä ei ole myönnettyjä takauksia tai takuita.

**Liite 13:
Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat**

Maa- ja metsätalousministeriöllä ei ole taseeseen sisältyviä rahastoituja varoja.

**Liite 14:
Taseeseen sisältymättömät rahastoidut varat**

Maa- ja metsätalousministeriöllä ei ole taseeseen sisältyttömiä rahastoituja varoja.

**Liite 15:
Velan muutokset**

Maa- ja metsätalousministeriöllä ei ole velan muutoksia.

**Liite 16:
Velan maturiteettijakauma ja duraatio**

Maa- ja metsätalousministeriöllä ei ole velan maturiteettijakaumaa ja duraatiota.

**Liite 17:
Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot**

Maa- ja metsätalousministeriöllä ei ole esitettävää tällä liitteellä.

6 Allekirjoitus

Hyväksytään maa- ja metsätalousministeriön tilinpäätös vuodelta 2019.

Helsingissä 25. päivänä helmikuuta 2020

Maa- ja metsätalousministeri

Jari Leppä

Kansliapäällikkö

Jaana Husu-Kallio

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tarkastanut tämän tilinpäätöksen ja tarkastuksesta on annettu tilintarkastuskertomus

Helsingissä . . .2020

Tilintarkastusneuvos

Susanna Falck

Maa- ja metsätalousministeriön julkaisuja 2020

- 1 Leader-toimintatavan arviointi. Maaseutuohjelma 2014–2020
- 2 Tenon kalastussopimuksen vaikutukset – sopimuksen toimivuuden arviointi eri osapuolten näkökulmasta
- 3 Laxregale och fiskerättigheter enligt särskilda grunder i norra Finland – nuläge och bedömning av eventuella behov av ändringar

Maa- ja metsätalousministeriö

Hallituskatu 3 A, Helsinki
PL 30, 00023 Valtioneuvosto
mmm.fi

ISBN: 978-952-366-178-3 PDF

ISSN: 1797-397X PDF